

Majandusanalüütik Peeter Koppel:

„Kõik, mis minus
üldse head on, on seotud
kristlaseks olemisega.”

Piibliõpetaja Allan Kroll:

„Kas usk ja teadus
välistavad teineteist?”

Uks, mida ei tohiks
kunagi avada

Noore mehe tunnistus

Tuntud inglise kirjanik Gilbert Keith Chesterton (1874–1936), kelle teose “Isa Browne lugu” alusel on loodud ka Eesti vaatajale sümpaatne telesari, on selles raamatus öelnud: „Esimene märk, et Jumalasse enam ei usuta, on see, et te kaotate terve mõistuse ning ei oska maailma asju enam näha sellistena, nagu nad on.“ Selle mõtte tuntum parafraseering kõlab veelgi otsekohesemalt: „Kui inimene lõpetab Jumalasse uskumise, ei usu ta mitte midagi, vaid usub kõike.“

Mis on see pidepunkt, mille abil ses tõejärgses või õigemini tõepõhjata ajastus orienteeruda?

Tundub, et just sellisesse maailma oleme meiegi jõudnud. Kui ühiskonnas kaob enamikku siduvalusväärtus, tekib moraalne vaakum – ja sinna mahub igasugune segadus. Puudub suurem lugu, mis meid seoks ja millele oma elu rajada.

Moodsas digimaailmas voolab info meeletutes kogustes ja tohutu kiirusega. Selle kõige keskel on järjest raskem orienteeruda. Usk “kõigesse” väljendub muuhulgas vandenõuteooriates, kergeusklikkuses ja harjumuses tarbida infot läbimõttlemata. Kui esivanemate põlvkondi kandnud usk lükatakse kõrvale, kerkivad asemele uued “jumalad” – olgu need sotsiaalmeedia kuulsused, poliitilised juhid või uued usundid.

Mis on see pidepunkt, mille abil ses tõejärgses või õigemini tõepõhjata ajastus orienteeruda? Kui väärtused ja tõde on hägustunud ning moonutatud, vajame igaüks isiklikult, aga ka ühiskonnana kindlat alust, millele ehitada oma elu – igavese Jumala olemasolu pakub selle aluse. Tema on end ilmutanud inimkonna aegade algusest kui absoluutse tõe allikas, mõõdupuu ja autoriteet. Ajaloo jooksul on paljud filosoofid ja teadlased jõudnud oma otsingutes järeldusele, et universumi olemasolu ja selle kord ei ole juhus, vaid intelligentse Looja teadlik looming. Looja ei ole nagu kellassepp, kes pani universumi käima ja enam ei sekku selle kulgemisse, nagu valgustusajastu filosoofid kuulutasid, vaid vastupidi, “kellameister” hoolib endiselt sellest, kuidas Tema loomingul läheb. Kui sa otsid, siis avastad, et just Tema käes on vastused Su elu olulistele küsimustele.

Võib-olla tunned, et majanduslik ebakindlus, ühiskondlikud pinged või isiklikud kriisid tekitavad rahutust. Tea, et Jeesus Kristus on see, kes päästab hirmust ja ärevusest. Tema on Issand, kes valitseb kaose keskel ja kutsub Sind usaldama, et Tema plaan on kindel ka siis, kui olukorrad tunduvad meie silmis kontrolli alt väljas olevat.

Kutsun Sind, hea lugeja, süvenema ja uurima oma elu Jumala armastuse ning tõe valguses, et leida tasakaalu selles rahutus maailmas! Käesolev ajalehe number sisaldab selleks mitmeid kasulikke lugemisi.

Jumala rahu soovides

Helina-Diana Helmdorf
Taevas TV7 kanali juht

Foto Signe Helemaa

★★★★★

Üha enam kuulen inimestest, kes TV7 kaudu on saanud julgustust ja abi. Põnevad lood inimeste elust, palved, kaunis muusika! Meile kõigile on seda väga vaja, näitamaks, et Jumal tegutseb ka meie pisikesel armsal Eestimaal.

Muusik ja helilooja
Piret Laikre

★★★★★

Klõpsasin ühel õhtul teleka TV7 peale ja jäin vaatama. Olin kuuldust ja nähtust sõna otseses mõttes vapustatud – kuidas on võimalik nii selgelt, lihtsalt ja arusaadavalt kristlikku sõnumit edasi anda. Mul ei lähe vist päevagi mööda, kui ma mõnda Derek Prince'i jutlust või lühisõnumit ei kuula.

Keeleameti peadirektor
Ilmar Tomusk

★★★★★

Tänapäeva maailmas, kus on nii palju tarkust vaja, mida meedias tarbida, on TV7 justkui puhta vee kaev, kust voolab värskendust alati, kui seda vaja on.

Muusik ja ülistaja
Johanna Vahermägi

Head Uudised

Ajaleht ilmub septembris ja märtsis
Kirjastaja: Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ
Vastutav peatoimetaja: Helina-Diana Helmdorf
Tegevtoimetaja: Annika Kuusk
Keeletoimetaja: Külli Kuusk
Kujundaja: Kalev Rodima

KÜSI AJALEHTI LÄHIMAST KOGUDUSEST VÕI TELLITASUTA LAIALIJAGAMISEKS: tv7.krik.ee

**Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ | Ristiku 10, 10612
Tel. 44 22 227 | e-mail: tv7@tv7.ee | tv7.ee**

Koostööpartneriks on MTÜ Kristus Igasse Kodusse: krik.ee

Saateinfo

Raha ▶

Saade toob igapäevased rahateemad vaatajani ausalt ja otse – ilma ilustamata. Koos saatekülalistega uurime, kuidas raha ja investeerimine põimuvad meie igapäevaeluga, alates kodust kuni ettevõtluseni. Räägime ka sellest, milline peaks olema meie hoiak rahasse – nii materiaalses kui vaimses plaanis. Fookuses on ka investeerimine iseendasse – nii vaimselt kui ka füüsiliselt. Saatejuht on investor Kuuno Lotamõis.

Vaata alates oktoobrist, kolmapäeviti kell 21.45.

Raamat, mis muutis maailma ▶

Eesti raamatu aasta puhul valminud dokumentaalfilm tutvustab raamatute Raamatu ehk Piibli lugu ja selle mõju maailmale, Eestile ja meile isiklikult. Film viib vaataja rännakule, mis räägib Piibli kujunemisest, tõlkimisest ja tõlgendamisest – algallikatest kuni tänapäevani. Kaasa teevad teleajakirjanik Hannes Hermaküla, piibliteadlane Sander Tulk, keeleteadlane Karl Pajusalu, Piibel+ rakenduse looja Helina Voogne, teoloog Tarmo Toom ja psühholoog Eleri Viinalass. Dokumentaalfilm valmis koostöös Kõrgema Usuteadusliku Seminariga.

Vaata TV7 arhiivist.

180 kraadi ▶

Kas oled näinud, kuidas Jumal võib muuta olukordi 180 kraadi? “180 kraadi” on saade, kus kuuled hämmastavaid lugusid inimestest, kes on Jumala elumuutvat väge ise omal nahal kogenud.

Vaata kuu esimesel laupäeval kell 21.45.

See on üleloomulik ▶

Evangelist Sid Roth on messiaanlik juut, kes kohtus Jeesusega üleloomulikul viisil 1972. aastal. Jutusaade keskendub kristluse üleloomulikele kogemustele. Igas saates intervjuueritakse kristlasi, kes on kogenud imesid ja kel on väga isiklikke kohtumisi Jumalaga.

Vaata reede õhtuti kell 17.

Kuidas näha TV7?

MOBIILIRAKENDUSEST

OTSE: tv7.ee/tv

Rikkalik valik saateid:
tv7.ee/arhiiv

Aus vestlus Peeter Koppeliga Eesti ühiskonnast ja kristlusest

Foto: Pixabay

Majandusanalüütik ja kolumnist Peeter Koppel on mees, kelle kireks on finantsturg, kuid teda ei jäta külmaks ka laiemad ühiskonnateemad. Tema ühiskonnatundlikkus, huumorimeel, teadmistepagas ja värvikad sõnavõttud on pälvinud tähelepanu nii sotsiaalmeedias kui ka ajakirjanduses. Mis on tema hinnangul käesoleva aja suurimad väljakutsed? Vestlesime Peetriga majandusest, infosõjast, rahast, Piiblist ja paljust muust põnevast.

Peeter Koppelit intervjuueeris Annika Kuusk.

Mille üle oled tänulik ja rõõmus Eestis elades?

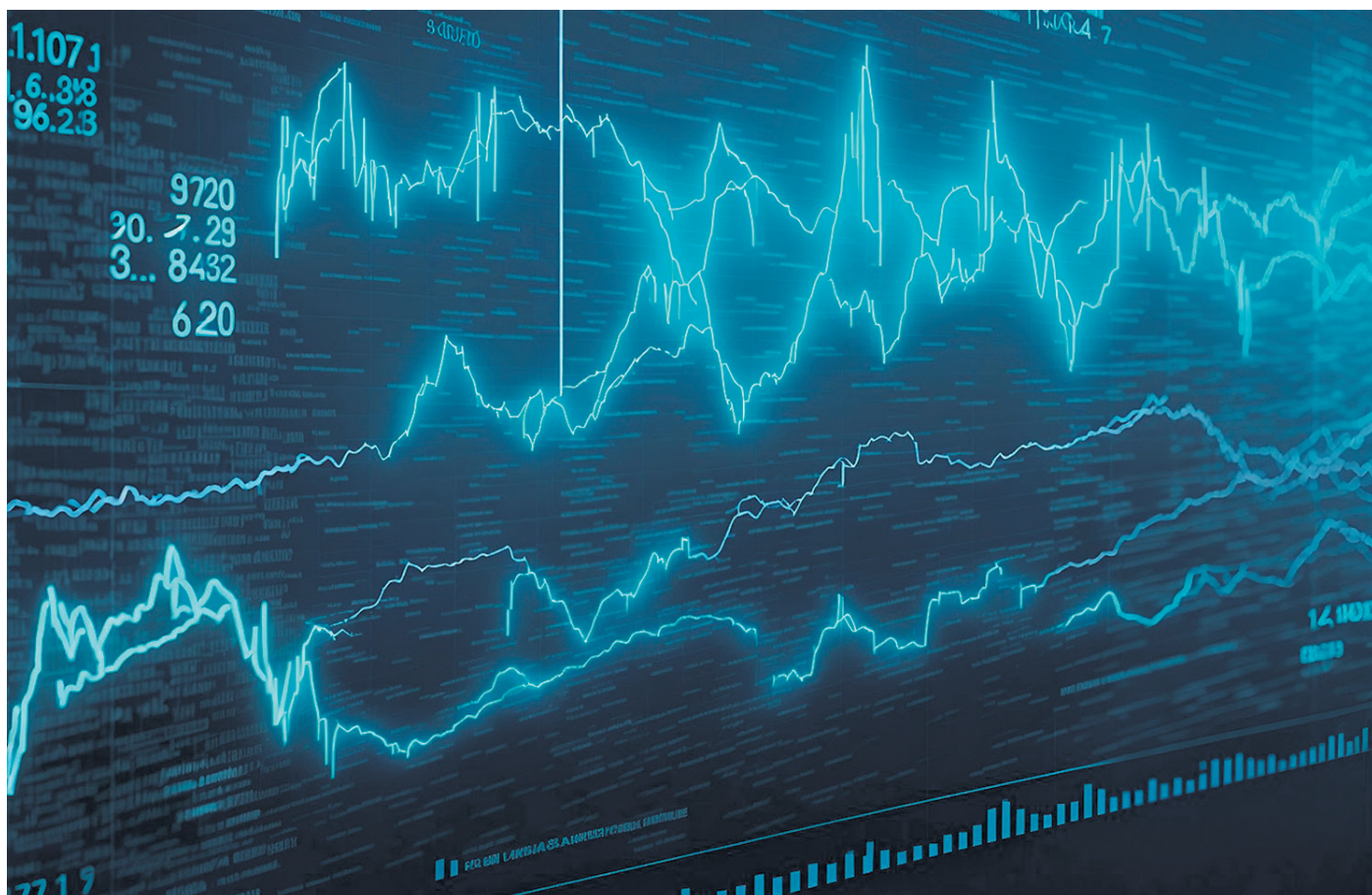
Eesti on vaba. Kui vaadata majanduslikus plaanis, kuhu ollakse jõutud viimase 30 aastaga, siis see on ikkagi ime. Me võime viriseda ja mitte rahul olla, aga kui vaadata kõiki makronäitajaid, siis ilmselgelt meil on läinud kõige paremini endistest NSVLI riikidest. Huvitav on see, et Ida-Euroopa riigid tundusid mingisuguse hetkeni meist ees olevat, sest nemad ei olnud "karu käpa" all nii valusalt kui meie. Praegusevks aga oleme ka neile järele jõudnud või jõudmas. Tegelikult saab seda lausa kirjeldada sõnaga "ime". Kui võrrelda meie elu ülejäänud maailmaga, siis meie üldine elukvaliteet on ikkagi objektiivselt vaadates maailma absoluutses tipus.

Seega suurt põhjust vingumiseks pole?

Alati võiks minna paremini. Kui aga hakata vaatama seda, kuidas enam kui kaheksa miljardit inimest päriselt elavad ning võrrelda seda meie keskmise eluoluga, siis oleme väga selgelt edusesisus – vaatamata sellele, et meil on raske ja meil on hirm oma naabri, Venemaa pärast. Teistega võrreldes on meil on n-ö loteriivõit selgelt käes.

Mis sind praegusel ajal enim muretsema paneb?

Muretsema paneb geopoliitiline olukord. Kui mingi hetkeni räägiti, et kõige olulisem olevat rohepööre, siis minu arvates on kõige olulisem see, et meid ei pommitataks. Ka pärast seda pole kõige olulisem rohepööre, vaid et kõigil oleks katus pea kohal, tuba soe ja köht enam-vähem täis. Teine suur probleem on rahvastiku vananemine – see tekitab raskusi nii riigis endas (nt kulude kasv sotsiaal- ja tervishoius) kui ka ekspordipõhisele majandusele. Kui ka meie peamiste ekspordipartnerite rahvastik vananeb, väheneb nõudlus meie toodete järele, mis omakorda kahjustab Eesti majandust.

Riigi kulude kasv ja maksukoormus kasvavad käsikäes. Kuivõrd hästi on käesolevad maksutõusud Eestis põhjendatud?

Kui rahvastik vananeb, siis tegelikult kulud kasvavad – siin pole midagi parata. Selline tendents toimub igal pool arenenud maailmas. Kui majandus ei kasva, siis mingisuguseid katteallikaid tuleb lõppude lõpuks leida. Mõned esialgsed maksud võib-olla näivadki olevat justkui kaootilised improvisatsioonid, ja mõned on natuke liiga ideoloogiliselt motiveeritud. Detaile saab kritiseerida, aga olukorras, kus kulud kasvavad ning samal ajal on vaja kaitseku-

lutusi suurendada, on maksukoormuse kasv tehniline paratamatus. Samamoodi ka see, et keegi selle üle õnnelik ei ole, sealhulgas ka mina.

Eestis elamine näib olevat luksus, kui võrrelda näiteks toidukaupade maksumäära teiste Euroopa riikidega, kus toitu nii kõrgelt ei maksustata ja elatustase on oluliselt kõrgem. Mida sellest arvad?

Maksusüsteem peab olema võimalikult lihtne, kergesti administreeritav ja vähekulukas. Toiduhindade kasvu põhjused on kuskil mujal kui käibemaksus, sest meil on üldiselt inflatsiooniline keskkond, mis toidu hindu mõjutab. Mulle ka ei meeldi viimasel ajal toidupoes käia. Kui võrrelda hindu 2020. a algusega, siis kaubad on 50% kallimad – ega see meeldiv pole. Ma olen neid protsesse taustal pidevalt jälginud ja jõudnud järeldusele, et eksisteerib mingi nõukaaja inertsist tekkinud illusioon, et keegi kuskil saab hirmsamal kombel hindu mõjutada. No ega ikka ei saa sellises ulatuses, nagu loodetakse! Kui toiduainetele kehtiks madalam käibemaks, siis maksustatakse midagi kuskil mujal, sest raha tuleb kuskilt kokku koguda. Teiseks, võib-olla alguses hinnalangust isegi märgatakse, aga see efekt kaoks päris kiiresti. See tähendaks, et lõpptulemusena toiduainete käibemaks on madalam, aga toit on ikkagi suhteliselt kalline ja kõik oleks ikka pahurad edasi, sest kuskilt kogutakse seda raha niikuinii, ja siis ollakse pahased veel selle peale. Seega ma ei usu maksu-eristustesse, ja isegi kui kõigil oleks mõned üksikud kuud tunne, et toit on nüüd natuke odavam, siis see tunne kaoks väga kiiresti.

Foto: erakogu

Kui Eesti inimene kogeb praegusel ajal majanduslikku ebakindlust, siis mida esimese asjana talle soovitada?

Inimesed määratlevad majanduslikku ebakindlust erakordselt erinevalt. Ühel on “raha lõpus liiga palju kuud alles” ja teine kardab, et tema kõrgema kesk-klassi elustandard hakkab mingil viisil ühel hetkel alanema, mõeldes: “Appi kui õudne, võib-olla pean oma Audi väiksema Škoda vastu vahetama.” Kõige naljakam on seejuures, et mõlemad võivad end sama halvasti tunda. Mingit head uni-versaalset inimlikku lahendust sellisele ebakindlusele ei eksisteeri. Mingil viisil tajuvad seda kõik, aga minu väide on, et kui oled keskklassist või sellest juba kõrgemale jõudnud, siis tasub ikkagi vaadata asju mitte absoluutse, vaid läbi suhtelise prisma. Saan aru, et indiviidi tasandil võib olla olemusvõitlus taluma-tult raske. Sellisel juhul see soovitus väärtust ei oma.

Sõdu on palju ning oleme näinud, et üha keerulisemaks muutuvad ka infosõjad, vii-masel ajal eriti Iisraeli puhul. Tundub, et tõsist faktikontrol-li tuleb teha nii tunnustatud rahvusvaheliste meediakana-lite kui ka organisatsioonide puhul. Kuidas neis teemades orienteerud? Missuguseid infoallikaid usaldad?

Kui me räägime turgudest, makrotasan-dist, naftahindadest, valuutakurssidest, siis minu jaoks on tähtis konkreetselt eksisteeriv tõene info, mitte selline, milline ma tahan, et info oleks. Elan tööalaselt must-valges maailmas. Jah, ekraanil pole must ja valge, vaid seal jooksevad punane ja roheline – punane joon langeb, roheline tõuseb. Eksisteerib perioode, kus liigutakse mõnda aega ka külgsuunas, aga üldiselt need pe-rioodid ei domineeri. On kas kasum või kahjum, pluss või miinus. Küllap paljud arvavad, et see valdkond on mind ära rikkunud. Mind püütakse veenda selles, et maailmas on palju värve, varjundeid ja arvamusi. Selle peale ma lihtsalt kehitän õlgu – ilmselt aitab töö mul maailma kuidagi teiste kriteeriumide abil selgemalt mõtestada.

Iisraeli teemat vaatavad enamik inimesi näiteks väga kitsalt läbi kaasaegse maailma prisma.Tege-mist on tegelikult rohkem kui 4000 aasta vanuse konfliktiga!

Olen ise Iisraelis käinud ja tajunud seal teatud allhoovuseid – rohkem kui 4000 aasta vanune konflikt paistab välja absoluutselt igalt poolt. Kui seda mitte teada, siis põhimõtteliselt kogu arusaam kujunebki vastavalt sellele, millistele juba peas olevatele vastus-tele inimene küsimusi otsib. Inimesed ei tunne Lähis-Ida kultuuri, ajalugu ja konflikti religioosset tausta. See ei tä-henda seda, et Iisraeli tegevust ei võiks kritiseerida. Siiski, kui minna Vabaduse väljakule loosungiga “Jõest mereni”, siis sõnavabaduse kontekstis võib seda teha, aga see viitab sellele, et inimene kas ei tea mitte midagi sellest konfliktist või on ta südameilt kuri, väites, et üks rahvus ei peaks üleüldse eksisteerima. Optimistina leian, et tõenäolisemalt on selle taga pigem teadmatuse kui puhas inimlik kurjus.

See tegelikult kehtib ka paljude muude teemade puhul. Kui inimene on mingi teema suhtes eelhäälestatud, siis ta otsibki alateadlikult informatsiooni, mis tema nägemust kinnitaks. Kui inimesel on pinnapealsed teadmised, siis tal on kujunenud välja iseenda tõekspidami-

sed, millele otsitakse kinnitust. Sellest jäneseurust väljatulek on erakordselt raske! Kui talle öelda, et ta on jäne-seurus ja eksisteerib ka mingisugune teine arvamus ja tõde, siis see tekitab pahameelt. Kokkuvõttes nõuab jäne-seurust väljatulek teadlikku pingutust.

Tunnistan, et konkreetselt ühe olukor-ra adumiseks vaatasin võrdses mahus nii CNNi, MSNBCd ja Fox Newsi – kui USA poliitiline olukord hakkas maailma majandust aina enam mõjutama. Need meediakanalid kirjeldasid väga selgelt kahte täiesti erinevat reaalsust – reaal-suseks aga on seda raske nimetada –, kahte täiesti erinevat ja vastandlikku narratiivi. Sellises olukorras tuleb olla mõlemaga kursis ning üritada sellest informatsioonist sünteesida mingisu-gune järeldus, mis reaalsust kirjeldab – muud ei jää üle.

Kui keegi arvab, et ta on nii intelligent-ne, et on leidnud üles kõik kõige paremad infokanalid, siis seda on naljakas vaadata. Inimesed kaevuvad mingisuguste vande-nõuteooriate jäneseurgu ja siis leiavad, et see on tõde, ja on peavoolumeedia suhtes erakordselt skeptilised. See on täiesti ebaproportsionaalne käitumine, sest tegelikult peaks olema mõlema suhtes võrdselt skeptiline.

Ma ei soovita valida välja seda, mis sulle alateadlikult meele-satuse ja tõekspidamiste tõttu meeldib, ning siis järeldada, et sealt tulebki ainult puhast kulda. No ei tule puhast kulda!

Ajalugu on näidanud, et puhast kulda ei tule kummastki allikast. Kahju öelda, aga nii see olema kipub. On olemas isegi sellised toredad mobiilirakendused, mis võtavad ühe uudise kõik käsitlused ja otsivad üles allhoovused ja kallutatused ning toovad välja need eri väljaannete lõikes (vt nt Groundnewsi rakendust). See on hariduslikult väga vajalik. Kõige olulisem on aru saada, et tänapäeval ikkagi arvamus ja fakt kipuvad olema väga selgelt ajakirjanduses sassi läinud. Vahet pole, missuguse suunitluse või maailmavaatega meediaväljaanne parasjagu on.

Kui rääkida isikliku elu ja väärtuste tasandist – kuidas ja miks sai sinust kristlane?

Vanaema ja ema kaudu on see teema minu elus lapsest saadik mingil viisil minuga olnud. Mina ei ole hea inimene, midagi pole parata – olen laisk, isekas, mugav. Mulle meeldivad paljud asjad, mis ei tee minust head inimest.

Kõik, mis minus üldse head on, on seotud kristlaseks olemisega.

See tähendab seda, et kristlaseks olemine aitab minu “mitte hea olemist” veidikenegi tasakaalustada. Ma abso-luutselt ei väida seda, et ainult kristlased oleksid head inimesed. Eksisteerib ka neid inimesi, kes ei ole kristlased ja ikkagi on head inimesed. Kristlaseks saades on selline inimene kas sama hea edasi või veel palju parem. Mul isiklikult on sellist tasakaalustamist väga vaja, sest saan hästi aru, et mul on suhteliselt õudne iseloom.

Eestis on haruldane olla krist-lane, mõnikord isegi riskant-ne. Kas oled kogenud tagakiu-su?

Otseselt kindlasti mitte. Kui keegi hakkab mu kallal mingil viisil norima, toob näiteks teravaid näiteid sellest,

mida usun ja mida mitte, siis siin on mitu aspekti. Esiteks, meil on põhiseadusega tagatud usuvabadus, sõnavabadus, südametunnistusevabadus, enese-väljendusvabadus. Teiseks, kui keegi norima hakkab ja esitab väiteid viisil, mis on karikatuursed, siis üldiselt Eesti kontekstis intellektuaalsel tasandil on võimalik see verbaalne nii-öelda tenni-sepall päris ilusti tagasi lüüa. (See pole minust kõige viisakam käitumine, aga tuleneb minu mitte parimast iseloomust).

Kunagi Tartu Ülikooli läbiviidud uu-ring tõestas, et eestlased esimese asjana teatavad, et nad on ikka täielikud ateistid, aga kui midagi usuvad, siis peamiselt teadust. Küsi-muste edenedes aga tulevad mängu juba astroloogia, must kass, Viga-la-Sass, kristallid, konstellatsioonid, nõia-Ints ja pendli-Enn, universum, jooga, tantra ... ühesõnaga, Eesti on justkui New Age-uhhuu pooldajate jaoks kui töötatud maa.

Kui keegi peaks hakkama hirmsamal kombel norima, siis see pall lendab päris kiiresti teisele väljakupoolle tagasi.

Mis on suurimad müüdid kristluse kohta, mida oled kohanud? Kuidas nendele reageerid?

Võib-olla kõige konkreetssem müüt on see, et kristlus on kuidagi kohustuslik ja et kristlased tahavad tervele ühiskonnale peale suruda oma reegleid jne. Mis seal salata, sellel müüdil on mingisugune tea-tud ajalooline ja võib-olla ka tänapäevane taust, aga kui päriselt olemasolevatest alusprintsipiidest lähtuda ja inimlikku komponenti mitte ära unustada, siis kristlus oma olemuselt on tegelikult kõige vabatahtlikum asi üleüldse. Jah, uks on lahti. Jah, sealt kutsutakse sis-se, aga kedagi sealt uksest piitsa või präänikuga sisse ajada on vale! Kui seda tehakse, siis see käib inimestele närvidele. Üldiselt väga paljud inimesed arvavad, et niimoodi kristluses asjad käivadki. Selline mõtteviis on Piibliga vastuolus, sest kristlus on maailma kõige vabatahtlikum usk, mis üldse olemas olla saab.

Piibel räägib rahast väga palju. Missugust tarkust sa oled Piiblist finantsteemadel igapäevaellu kaasa võtnud?

Piiblist tuleb tegelikult päris selgelt välja suunis, et makse tuleb korralikult maks-ta. Kui ma mõtlen oma lemmikkohale, siis see on loomulikult tähendamissõna talentidest (Matteuse 25:14–30). See annab väga selge suunise, mis on kapital ja mismoodi kapitaliga peab käituma. Loomulikult me kõik saame aru, et see

on tähendamissõna, mis on mõeldud ilmestama seda, et kui inimesel on mõni anne, siis ta peab seda ka kasutama. Aga see töötab tegelikult väga hästi ka rahamaailmas. Kui on kapital, siis kapi-taliga tuleb midagi teha. Kapital peab tootma. Kui keegi leiab, et kapital on midagi sellist, mida keerata higrätiku sisse ja kaevata maasse, siis sellist tege-last tabas karm karistus. See ilmestab väga ilusti ka investeerimismaailma. Ma pole absoluutselt ainuke, kes selle peale on tulnud. Lugesin kunagi ühte toredat õhukest raamatut, mille oli kirjutanud The Economisti endine ajakirjanik, kes tegeles analüütiliste artiklitega. Raamatu nimi oli “Jesus, the Unknown Economist” (tlk ‘Jeesus - tundmatu ma-jandusteadlane’). Tema jaoks ei olnud mingi probleem Uuest Testamendist korjata kokku kõik raha ja majandust puudutavad kirjakohad ning panna need kaasaegsesse konteksti. See oli väga tore õhtune lugemine, mis aitas luua eetilise käitumise raamistikku – kuidas käituda selles keskkonnas, kus aeg-ajalt esineb küsitavaid käitumismustreid.

Olen kunagi olnud ka valuutadiiler ehk teinud klientidele valuutatehinguid – see on põhimõtteliselt ainuke amet, mis on Jumala enda käest füüsiliselt piitsa saanud (Matteuse 21:12–13). On ju nii? Lauad lükati ümber ja rahavahetajad said piitsa! Seda tööd tehes mõtlesin selle peale, kas ma nüüd olen ka piitsa väärt? Võtsin klientide kõnesid vastu ja keerasin Šveitsi franke dollariteks ja vas-tupidi, ise mõeldes, et kas ma olen selle tegevusega piitsa ära teeninud või mitte. Eks ma sain ühel hetkel aru, et küsimus ei olnud tegevuses kui sellises, vaid sel-les, et templiohvrit oli võimalik maksta ainult templirahaga. See tähendab, et valuutavahetustehing oli objektiivselt vajalik, kuid küsimus oli hoopis asukohas ning selles, et tolleaegne religioosne eliit kippus olema väga paljude ajaloolaste hinnangul suhteliselt korruptiivne. Tolle aja religioosse eliidi korruptsioon tekitas olukorra, kus lubati tegutseda sellises kohas, kus seda ei oleks tohtinud olla. Korruptsioon oli peamiseks probleemiks, mitte rahavahetus.

Jah, paljud ei tea, et Jeesus oli igasuguse silmakirjalikkuse, korruptsiooni ja ebaõigluse vastu. Kas soovid veel midagi lõpetuseks öelda?

Ma tõesti soovitan Uuest Testamendist uurida rahateemat – otsida konkreetselt näiteks investeerimise, säästmise, hea-tegevuse kohta. Nende teemade uuri-mine on erakordselt kasulik ning need loovad selgust ja annavad arusaadava raamistiku asjadele, mis muidu tunduvad praegusel ajal väga kaootilised.

RAHATEEMA
PIIBLIS

Õpetussõnad	13:11	Õpetussõnad	28:20
Õpetussõnad	22:7	Õpetussõnad	28:8
Õpetussõnad	3:9–10	Õpetussõnad	13:22
Õpetussõnad	21:20	2. Korintlastele	9:6
Matteuse	6:19–21	1. Johannese	3:17
Õpetussõnad	21:5	Timoteose	6:17–19

Foto: Pixabay

Kas usk ja teadus välistavad teineteist?

Vanglakaplan
ja piibliõpetaja
Allan Kroll

Kas vastab tõele kliše, et usklikud on lihtsalt rumalad inimesed? Eesti statistika näitab vastupidist. Statistikaamet andmetel peavad kõrgharidusega inimesed rohkem usku omaks – 34%. Keskharidusega inimestest tunnistavad usku 28% ning põhiharidusega inimeste puhul on vastav näitaja 21%¹.

Eestlased olevat teaduseusku rahvas. Paljud näevad põhjuslikku seost eestlaste teaduseusu ja religioosse usu-leiguse vahel. Religioonisotsioloogiliste ja üleeuroopaliste uuringute (Euroopa Sotsiaaluuring 2004, Eurobaromeeter 2005 ja 2010, EU Observer 2009) põhjal võib järeldada, et Eesti on üks kõige sekulaarsemaid riike Euroopas, lisaks ainult Tšehhi on samas seisus. Seejuures ei lasta ennast kõigutada ka sellel, et oma sekulaarsuse üle uhked eestlased torkavad silma erilise esoteerikalembusega (vt Elust, usust ja usuelust 2015).

Ma ei ole teadlane, vaid teoloog ja vanglakaplan. Seetõttu pean oma mõtiskluses toetuma endast targemate inimeste kirjutistele. Käesolevas artiklis tegelen lühidalt kahe küsimusega, milles usk ja teadus kokku puutuvad.

1 Kas religioosne ja teaduslik maailmapilt välistavad teineteist?

Üks tänapäeva tuntumaid võitlevaid ateiste, evolutsioonibioloog Richard Dawkins püüab veenda oma lugejaid ja kuulajaid argumendiga, et teadlased ei usu, kuna nad mõtlevad teaduslikult. Tegelikuses on aga mitmed tuntud teadlased olnud usklikud ja pole tajunud religioosse ja teadusliku maailmapildi vastuolu.

Aastatel 1901–2000 oli 65,4% kõiki-dest Nobeli preemia laureaatidest kristlased, sealhulgas 72,5% keemias, 65,3% füüsikas, 62% meditsiinis ja 54% majanduses.²

Viimase 500 aasta jooksul on kristlastest teadlased teinud ajalugu muutvaid avastusi ja leiutisi:

- **MIKOŁAJ KOPERNIK** (1473–1543). Preisi astronoom, matemaatik, arst ning heliotsentrilise maailmapildi alusepanija.
- **FRANCIS BACON** (1561–1626). Indukttsionistliku teaduse metodoloogia rajaja.
- **JOHANNES KEPLER** (1571–1639). Saksa astronoom, optik ja matemaatik.
- **GALILEO GALILEI** (1564–1642). Itaalia astronoom, filosoof ja füüsik.
- **RENÉ DESCARTES** (1596–1650). Prantsuse matemaatik, filosoof ja loodus-teadlane.
- **BLAISE PASCAL** (1623–1662). Prantsuse matemaatik, füüsik ja filosoof.
- **ROBERT BOYLE** (1627–1691). Iiri füüsik ja keemik ning katselise teaduse rajaja.
- **GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ** (1646–1716). Saksa filosoof, matemaatik, füüsik, kes leiutas Newtonist sõltumatult diferentsiaal- ja integraalarvutuse.

- **ISAAC NEWTON** (1643–1727). Inglise füüsik, matemaatik, astronoom, teoloog ja alkeemik, tänapäeva füüsika alusepanija. Tähelepanuväärne on, et Newton kirjutas rohkem teoloogiast kui füüsikast.
- **LEONHARD EULER** (1707–1783). Šveitsi matemaatik ja füüsik, keda peetakse üheks ajaloo suurimaks matemaatikuks (tegeles ka astronoomia, mehaanika ja optikaga).
- **ANTOINE LAVOISIER** (1743–1794). Prantsuse keemik.
- **ALESSANDRO VOLTA** (1745–1827). Itaalia füüsik, keemik, kes leiutas elektriku.
- **ANDRÉ-MARIE AMPERE** (1775–1836). Prantsuse füüsik ja matemaatik.
- **MICHAEL FARADAY** (1791–1867). Inglise füüsik ja keemik, kes arendas elektromagnetismi teooriat ja elektrookeemiat ning leiutas elektrimootori ja dünamo.
- **SAMUEL MORSE** (1791–1872). USA leiutaja, maalikunstnik, matemaatik, telegraafi ja morsetähestiku leiutaja.
- **GREGOR MENDEL** (1822–1884). Tšehhi teadlane ja katoliku preester, geneetika kui teaduse rajaja ja pärilikkuse reeglite avastaja.
- **LOUIS PASTEUR** (1822–1895). Prantsuse keemik ja üks mikrobioloogia rajajaid. Tõestas, et nakkushaigusi tekitavad organismivälised elusolendid. Lõi maailma esimese vaktsiini marutõve vastu ning vaktsiinid kanakoolera ja Siberi katku vastu.
- **WILLIAM THOMSON (LORD KELVIN)** (1824–1907). Šoti füüsik, matemaatik, kes sõnastas termodünaamika seadused.
- **JAMES CLERK MAXWELL** (1831–1879). Šoti füüsik ja matemaatik, elektromagnetilise väljateooria rajaja ning elektromagnetismi ühtse teooria rajaja.

- **WILHELM CONRAD RÖNTGEN** (1845–1923). Saksa füüsik, kes avastas 1895. aastal röntgenikiirguse. 1901. aastal pälvis ta esimese Nobeli füüsikaauhinna.
- **HEINRICH HERTZ** (1857–1894). Saksa füüsik, kes tõestas esimesena elektromagnetiliste lainete olemasolu.
- **MAX PLANCK** (1858–1947). Saksa füüsik, keda peetakse kvantteooria rajajaks ning seega 20. sajandi üheks tähtsaimaks füüsikuks.
- **GUGLIELMO MARCONI** (1874–1937). Itaalia insener ja raadio leiutaja.
- **IGOR SIKORSKY** (1889–1972). Lennunduse rajaja ja helikopteri konstruktor.
- **GEORGES LEMAÎTRE** (1894–1966). Belgia matemaatik, astronoom, füüsika professor ja preester, kes esitas esimesena teooria paisuvast universumist.
- **WERNER HEISENBERG** (1901–1976). Saksa füüsik, kvantmehaanika põhitõe formuleerija ja teoreetilise kvantmehaanika rajaja.
- **ERNEST WALTON** (1903–1995). Iiri füüsik, kes sai 1951. a Nobeli preemia.
- **CHARLES TOWNES** (1915–2015). USA teadlane, kes leiutas laseri ja sai 1964. a Nobeli preemia.
- **FRANCIS COLLINS** (snd 1950). Inimgenoomi uurimise projekti juht.
- **MICHIO KAKU** (snd 1947), keda peetakse üheks meie aja suurimaks teadlaseks.

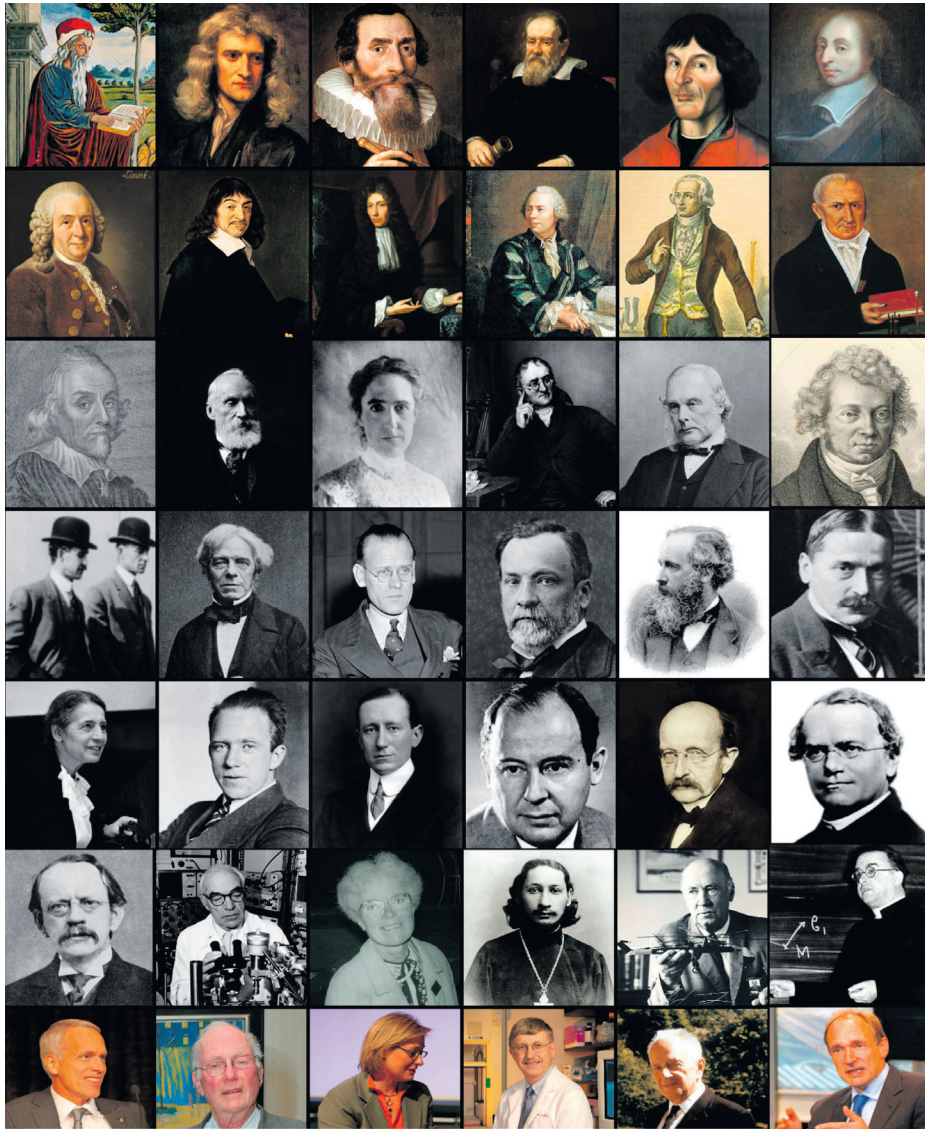
Ateism vs. agnostitsism

Üks ajaloo suurimaid teadlasi, Albert Einstein, tunnistas, et teadus ilma religioonita on lombakas ning religioon ilma teaduseta on pime.

Tema sõnul aitab teadus meil tundma õppida füüsilist maailma ning religioon

¹ <https://stat.ee/et/uudised/rahvaloendus-usku-omaks-pidavate-inimeste-osa-kaal-pusib-muutumatusena-oigeusk-jatkuvalt-levinuim>

² Baruch Aba Shalev, 100 Years of Nobel Prizes. Atlantic Publishers and Distributors, 2003, lk 57–61.

omalt poolt annab meile väärtuste ja moraali raamistiku. Mõistagi ei saa veendunud kristlane nõustuda sellega, et religioon (selle sõna positiivses tähenduses) taandatakse üksnes moraalsiks ja väärtusteks, sest inimese usk puudutab ka kõike muud. Einstein ei pidanud ennast ateistiks, vaid agnostikuks ja „religioosseks mitteusklikuks“. Ateist eitab igasuguse mittemateriaalse reaalsuse olemasolu. Agnostik tunnistab, et ta ei tea, kas see on olemas või mitte. Ateism on ebaloogiline, kuna see esitab absoluutseid väiteid, olemata seejuures absoluutseid teadmisi. Väitmaks, et midagi pole olemas, peab teadma kõike, mis on olemas. Seda ei saa inimene oma 1380 grammi kaaluva ajuga iialgi teada. Agnostik tunnistab enda piiratud ja võimetust väljendada arvamust valdkondades, milles meil puuduvad objektiivsed teadmised.

Usk vs. teadus – uurimis-mudelid

Usk ja teadus ei pea ilmingimata olema vaenlased ning religioosne ja teaduslik maailmapilt ei pea teineteist välistama. Usu ja teaduse vahetõrget on hästi kirjeldanud füüsik ja teoloog Ian Barbour (1923–2013).

KONFLIKT – üks välistab teise ja sõdib teise vastu.

SÕLTUMATUS – kumbki tegeleb oma valdkonnaga. Kummalgi on oma uurimisobjekt ja oma meetodid. Teineteise asjadesse ei puututa.

DIALOOG – kumbki arvestab teise poole avastuste ja panusega. Teineteist kuulatakse.

INTEGRATSIOON – teise osapoole saavutusi ja avastusi võetakse üle ning integreeritakse oma maailmavaatesse.

Teaduse ja usu uurimisobjekti erinevust illustreerib tabavalt skulptuuri ja skulptori näide. Teadlane uurib skulptuuri (füüsilised tunnused, keemiline koostis jne), usklik suhtleb skulptoriga. Üks ei välista, vaid vastupidi täiendab teist. Skulptuuri uurides võib vaatlejale avaneda skulptori loomus. Millest räägib Michelangelo (1475–1564) marmorist

skulptuur „Pieta“ (leinav Maarja hoidmas süles Jeesuse ristilt maha võetud surnukeha) selle autori kohta?

Nii usu kui teaduse ajaloos on äärmiselt piinlikke lehekülgi. Nii usku kui teadust on ajaloos kasutatud kurjal eesmärgil. Sunniviisiline ristiusustamine, inkvisitsioon ja nõiaprotsessid on mõtlema inimese jaoks samavõrd tülgaastavad kui teaduse saavutused, mis on andnud meile näiteks massihävitussrelvad. Tänapäeval ei õigusta ilmselt ükski usklik kiriku tegevust, mis mõistis hukka Galileo Galilei (1564–1642) avastused. Samuti pole kerge leida inimest, kes õigustaks natsidoktor Mengele (1911–1979) „saavutusi“ arstiteaduses.

Teadus ei pea juhtima inimest eemale Loojast. Vastupidi, lugedes „looduse raamatut“, võib saada palju väärtuslikku infot Looja kohta.

2 Miks on universum olemas?

Miks üldse miski olemas on? Sellele küsimusele ei suuda teadus siiani adekvaatselt vastata. Miks on olemas aine, energia ja liikumine? Usklik inimene näeb universumi olemasolus ja selle peenhäälestuses Looja kätetööd.

Intelligentse Looja olemasolu seletab universumi olemasolu, selle keerukust ja selle peenhäälestust paremini kui ükski muu teooria. Seda mõtet on tabavalt väljendanud Gilbert Keith Chesterton: „Evolutsionist peab mõeldamatuks seda, et Jumal lõi midagi eimillestki, aga peab täiesti võimalikuks, et eimiski lõi ennast ise millekski.“

Ateistlik teadus, mis välistab Looja olemasolu, nõuab samas, et me usuksime ühte imet, sest ilma selleta ei saa teadus hakkama. Terence McKenna sõnastab selle nii: „Lubage meile üks ime ja me seletame ära kõik ülejäänud. See üks ime on kogu universumi massi ja energia ning kõigi seda reguleerivate seaduste ilmumine ühe hetkega eimillestki.“

Universumi olemasolu põhjuste või tekkimise kohta on ajaloos olnud erinevaid teooriaid.

Müüt nr 1:

Universum on igavene, see on alati olemas olnud ning sellel pole algust ega lõppu.

Teadus suutis 20. sajandil veenvalt tõestada, et materia, energia ja liikumine pole igavesed ning et universumi alguse (Suur Pauk) saab paigutada umbes 13,7 miljardi aasta tagusesse aega.

Teadus on kummutanud taoismi ja erinevate hinduismi panteistlike vormide väited sellest, et universum on jumalik ja seega igavene. Materia, energia, aeg ja ruum ei ole igavesed, vaid on millalgi tekkinud. Teoloog väidab, et Jumal lõi universumi ex nihilo (ld 'eimillestki'). Teadlane tunnistab, et enne Suurt Pauku ei eksisteerinud mitte midagi (nn singulaarsus). Näib, et alguspunkt on sarnane, isegi kui teadlane ei tunnista, et Jumal oli see, kes tegi „Suurt Pauku“, luues taevad ja maa oma sõnaga. NASA Goddardi Kosmoseuuringu Instituudi (GISS) endine direktor Robert Jastrow väljendab seda humoorikalt: „[Teadlane] on roninud teadmatusse mäe otsa. Ta on vallutamas kõrgeimat tippu. Kui ta viimase kalju tippu jõuab, tervitab teda teoloogide kamp, kes on seal juba sajandeid istunud.“

Müüt nr 2:

Universum ei ole igavene, vaid on iseenesest tekkinud.

Ükski asi ei saa olla iseenese põhjustajaks. Kõik olemasolev on millegi tekitatud – seda nimetatakse kausaalsuseks. Kausaalsus on teaduse universaalseim seadus ja ilma selleta oleks teadus võimatu. Selles kontekstis võiks Kreeka filosoofiaga kursis olevale inimesele meenuda Aristotelese „liikumatu liigutaja“ – keegi, kes on põhjustanud kõik olemasoleva. Usklik nimetab teda Looja Jumalaks.

Endine uuriv ajakirjanik ja raamatute autor Lee Strobel võtab eba-teadusliku usuhüppe väited kokku nõnda: „Mitte millestki tekib kõik, elutust ainekst tekib elu, juhust sünnitab universumi peenhäälestuse, kaos toodab informatsiooni, teadussetusest tekib teadus, mõistusest põhjustab mõistuse.“

Teadus kasutab järelduste tegemiseks oma metoodikat: vaatleb ja teeb katseid selleks, et analüüsida teooriat või hüpoteesi. Loomist ei saa mõistagi vaadelda ega laborikatsega korrata. Vaadelda saab üksnes sündmuste ja protsesside tagajärge. Kas mõõdetavaid tagajärge (nt füüsikaseadused, antroopussprintsip – kõik parameetrid näivad olevat häälestatud nii, et need võimaldaksid elu planeedil Maa) vaadeldes saab põhjendatult väita, et see kõik on tekkinud iseenesest? Kuidas saab teadlane usaldada oma aju, mis on samuti juhuslike evolutsiooniprotsesside ja mutatsioonide tagajärjel arenenud

selliseks, nagu ta on? Kui inimese mõistus on kõigest loodusliku valiku tagajärg, siis kuidas saab olla kindel juhusliku loodusliku valiku usaldusväärsuses? Aju olemasolu on aga teaduse tegemise eeltingimus.

Müüt nr 3:

Universum ei ole igavene, vaid keegi või miski on selle tekitanud.

Universum on olemas, järelikult peab olema keegi või miski, mis selle põhjustas. Suure Pauku hetkel ja selle tagajärjel tekkisid materia, aeg, ruum ja energia. Ka füüsikaseadused, mis valitsevad kogu ainelist maailma, tekkisid Suure Pauku tagajärjel. Neid kõiki saab kirjeldada matemaatilisel. Nobeli preemia laureaat, füüsik Eugene Wigner tõdeb: „Matemaatika on ebamõistlikult efektiivne.“ Usklik inimene on veendunud, et intelligentne Looja on selle oma tarkusega selliseks loonud.

„21. SAJANDI EINSTEIN“, teoreetiline füüsik ja futuroloog Michio Kaku kirjeldab seda nõnda: „Olen jõudnud järeldusele, et me elame maailmas, mille reeglid on loonud intelligentne olevus. Uskuge mind, kõik see, mida me tänapäeval juhuseks nimetame, ei ole varsti enam loogiline. Minu jaoks on selge, et inimesed eksisteerivad tänu mingile plaanile, mille reeglid on loonud ja kujundanud universaalne intelligentsus, mitte juhust.“

Sir Isaac Newton väljendas seda mõtet üle 300 aasta tagasi nii: „See ülikaunis Päikese, planeetide ja komeetide süsteem võis tekkida vaid intelligentse ja vägeva Olendi nõul ja määramisel.“

Teadus ei saa tõestada Jumala olemasolu või seda, et Jumalat ei ole olemas. Kristlased ei pea uskuma „lünkade Jumalat“, ehk püüdma tõestada Jumala olemasolu nähtuste kaudu, millele teadus veel vastata ei suuda. See on libe tee. Inimestele meeldib uskuda, et oleme ratsionaalsed, aga tegelikkuses oleme pigem emotsionaalsed olendid, kes püüavad enda emotsionaalseid otsuseid põhjendada ratsionaalsete argumentidega. Uskumise või mitteuskumise põhjused peituvad reeglina hoopis milleski muus. Minu teoloogiaõpingute ajal väljendas seda mõtet EMKTSi tolaegne rektor Andrus Norak: „Kui näed võitlevat ateisti, siis otsi alati selle taga isiklikke põhjuseid.“ Nendeks võivad olla lapsepõlve pettumused, ebameeldivad kogemused seoses usu või kirikuga jne. Seda on ausalt tunnistanud filosoof Thomas Nagel, öeldes: „Ma tahan, et ateism vastaks tõele. Ma ei taha, et Jumal oleks olemas. Ma ei taha, et universum oleks säärane!“

Karl Marx kirjutas, et religioon on opium rahvale. See uimastab ja vaigistab eksistentsiaalset valu, töötades kannatavale töölisklassile tulevast, paremat maailma. Aga äkki pole religioon mitte opium, vaid nuuskiiritus uinuvale maailmale?

Raamatusoovitused:

Andrews, Edgar. **Kes tegi Jumala?** Tallinn: Allika, 2012.
Strobel, Lee. **Kohtuasi Looja kasuks.** Tallinn: Logos, 2007.
Ross, Hugh. **Jumal ja kosmos.** Tallinn: Logos, 1996.

SAATESOOVITUSED:
tv7.ee/apologeetika-ja-teadus

Terviklikult terveks!

Ingrid Sembach-Höbemägi

2020. aasta koroonapandeemia haripunktis andis Jumal sõna: „Hakake palvetama nende eest, kellele see maailm ja meditsiin enam lootust ei anna!“ Pisut hiljem lisandus: „Inimene peab tervenema terviklikult nii vaimu, hinge kui ihu poolest.“ Neist kahest lausest sündis Tervikliku Tervenemise Teenistus (lühendatult TTT), mis kuni 2021. aasta sügiseni tegutses Nõmme baptistikoguduses, ent laienes seejärel üle Eesti. Täna on sellest kujunenud konfessioonideülene platvorm, mis toetab kohalikke kogudusi nende endi kogukonnas.

TTT teenistuste põhirõhk on inimeste endi lühitunnistustel ning see ei põhine ühelgi konfessioonil. Julgustavad lood Jumala tegudest ja imedest inimeste igapäevaelus, kohaliku koguduse kaasamine, kaas- aegne vaimulik muusika ja spontaansed prohvetlikud sõnumid koos ühise Meie Isa palve lugemise ja

eestpalvetega on kujunenud TTT kaubamärgiks. Kristlaste hulgas ei vaja see enam erilist reklaami, sest Jumala ligioluga laetud atmosfäär toob kohale hulgaliselt neid, kes igatsevad kogeda Jumala puudutust, ja nad ei ole pidanud pettuma. Iga inimese lugu on eriline ja armastava Jumala võimalused aitamiseks lõputud!

Ülo lugu:

„Minu lugu Jumalaga saab alguse siis, kui ma olin 23-aastane tudeng. Käisin Rootsis suviti tööl, seal puutusin esimest korda kokku rootslastest usklikega.

Ükskord sõitsin bussiga Tartust Tallinnasse, et minna Rootsi laevale, sellesama Estonia peale, millega kõik hästi ei läinud... Tagantjärele näen siin liiga palju kokkusattumusi, et seda lihtsalt loterii peavõiduks nimetada. Usun, et see oli Jumala arm ja Ta andis oma abikäe. Toon mõned asjad esile. Laeval olin varakult. Ma olin sellega mitmeid kordi varemgi sõitnud. Olin üksinda, ühtegi tuttavat polnud, samuti polnud mul kajutit, sest minusuguse tudengi jaoks oli laeval kõik üüratult kallis. Aga ma tegin aega parajaks, vaadates seal ringi ja uurisin igavusest päästevahendeid (mida ma kunagi varem ega hiljem pole teinud). Vaatasin parvesid ja päästevestide asukohti ning seda, kuidas neid kappe lahti tehakse.

Õnnetuse hetkel istusin ülemise autoteeki kohal baaris ja vaatasin aknast välja. Väga ebatavaline, et olin ostnud klaasi õlut, pool jäi alles, kui äkki kukkus lähedal baaris kaks pudelit põrandale ja viivu pärast juba terve riiul. Siis hakkasid toolid ja lauad teise parda poole liikuma. Tundsin ennast nagu mingis videomängus. Välistrepp oli kohe minu selja taga, jooksin sinna. Kuna kõik juhtus nii äkki, polnud fuajees inimesi, ainult kaks näost kaamet laevateenijat. Trepist sai veel ilusti üles minna ja ma jooksin paaditeki- le. Avasin kapi, kust võtsin endale päästevesti ja jagasin neid ka teistele laiali. Paatidega polnud midagi teha, sest need olid suunaga laeva sisemuse poole. Polnud ka päästeparvesid. Järgmisel hetkel nägin teadmatu- ses ja paanikas inimesi.

Ma tundsin, et ma pole kunagi varem nii selgelt suutnud mõelda. See oli väga kummaline, et mul oli hirm, aga see hirm ei olnud selline, mis oleks kuidagi minu tegutsemist suunanud.

Väljas tuli lihtsalt oodata ja seal ma seisin, särgiväel. Paljud proovisid kõrgelt vette hüpata, aga laev oli viltu ja nad hüppasid vastu laeva. Lootsin, et isegi kui laev upub, ehk see siis jääb tagurpidi ulpima. Ma saingi viimaks sinna veealuse osa peale. Parvesid polnud, aga mõistsin, et kuna laev oli viltu ja selle küljelt libiseb kõrgelt alla ainuke parv, millele püüdis ronida mitukümmend inimest, siis see on liiga kaootiline ja ohtlik olukord. Esimene laine tegi mind märjaks. Sain aru, et ma pean ikkagi ise vabatahtlikult vette minema. Hakkasin vaikselt minema, meetri sain minna ja sealt edasi oli nagu lennukiga kukkumine – nurk oli niivõrd järsk ja pind libe. Ma arvan, et kukkusin kuni kümne meetri kõrguselt. Kukkumine oli ka ime, sest ma ei löönud ennast ära ega kukkunud ühessegi aknaavasse ega kuhugi vastu serva. Veet oli nagu pesumasinas – kõik oli segamini, nõore ja igasuguseid muid asju täis. Minu kõrval kerkis ootamatult pinnale üks tagurpidi parv, teisel katsel sain sinna peale. See oli tõsine pingutus. Mäletan, et hirm oli suur, kui esimest korda peale ei saanud. Peagi sattus minu parve vastu triivima õigetpidi parv. Üks Eesti noormees ulatas mulle kää ja tõmbas mind sinna peale. Ta oli vist laeva meeskonnast, sest ta teadis, et paadis on rakette ja ta tulistaski ühe välja. Aga parv võttis varsti tuule alla ja lendas ümber.“ Ülo pääsemise loo lõpu leiab TTT koduleheküljelt www.tervenemine.ee.

VAATA LISAKS! >>

Eliisabeti lugu:

„Aprillis oli mul võimalus käia misjonireisil kommunistlikus Kambodžas, kus riigiusuks on budism. CFANi organisatsiooni kaudu oli Kambodžas kogunenud inimesi Austraaliast, Ukrainast, Saksamaalt, Ungarist, Ameerikast ja mujalt. Kõikjal, kus käisime, toimusid imed ja elud said muudetud. Kahe nädala jooksul võttis 42 425 kohalikku Jeesuse oma südamesse, rajati kirik, mille hoovis ristiti 21 inimest ja paigaldati järgmise kiriku nurgakivi.

Üks naine vabanes kaks aastat kestnud pea- ja kõhuvalust. Külakrusaadil

oli kohal terve küla (600 inimest) ja neist kolmandik tegi otsuse järgida Jeesust.

Paljud polnud varem Jeesusest kuulnud ja olid pisarateni liigutatud! Jagasime raamatuid, mis rääkisid Jumalast ja kristlikust õpetusest, viisime koolid kokku kohalike pastorige, kes vastpöörduvad kristlasi jüngerdamajäid. Täna Jumalat selle võimaluse eest! Töö Kambodžas läheb edasi, sealne tiim rajab uusi kogudusi ning viib evangeeliumi Jeesusest üle terve maa.“

Paljud haiged said terveks, sealhulgas paranes ühe poisil käeluumurd, ühest kõrvast kurt õpetaja sai kuuljaks, paljud lapsed said lahti oma kõhu- ja peavaludest.

VAATA LISAKS! >>

Airi lugu:

„Olen Kristusega koos käinud veidi üle aasta ja see aasta on olnud täis muutusi. Pödesin depressiooni alates 13. eluaastast, mõned aastad tagasi lisandusid veel uneprobleemid ja ärevushäire.

Lõpuks ma ei suutnud enam kodust tööle ega poodi minna, sest mul tekkis paanika.

See halvas mu elu. Olin üksikema ja pere toimetulek sõltus ainult minust, seega voodissejäämine ei olnud variant. Vedasin end kuidagimoodi psühhiaatri juurde, kes määras mulle kohe ravimid. Võtsin iga päev 4–8 tabletti selleks, et elada sellist elu, nagu inimesed elavad iga päev.

VAATA LISAKS! >>

Sarah lugu:

„Pisut rohkem kui aasta aega tagasi sündis meie perre teine laps – väike Doris. Kuigi tema ootusaja ja sündimise juures läks kõik hästi, muutus ta keha umbes neliteist tundi pärast sündi pealaest jalatallani lillakassiniseks ja ta toimetati kohe ITK imikute intensiivravi osakonda. Mõne päeva pärast tehti talle MRT-uuring, millest selgus, et tema paremas ajupoolkeras on ulatuslik verevalum, mis tekitab ajuturset. Laps viidi edasi Mustamäe lastehaigla intensiivosakonda.

Mäletan, kui olime Dorise juures ja minu selja tagant möödus üks osakonna töötaja, kes vaatas kuvöösi kõrval asuvat monitори ja ütles, et siin ei paista aktiivset ajutegevust. Teadsime, et nii Dorise kui ka kogu meie perekonna pärast palvetatakse väga palju. See hoidis meie mõtted Jumalal. Aga õhtul haiglast kodu poole sõites tundsin väga kahetisi tundeid – ühelt poolt teadsin, et inimlikult ei ole siin enam midagi väga teha ja teiselt oli kindlustunne, et Jumal kontrollib kõike, millest Doris praegu läbi läheb.

Ja sellel õhtul ma kuidagi andsin selle olukorra enda käest täielikult ära. Mitte, et asi oleks varem minu kontrolli all olnud, aga see oli kuidagi teadlik otsus –

Selle teekonna ajal saatis ema mulle sõnumi ridadega 37. psalmist: „Anna oma tee Issanda hooleks ja looda tema peale, küll ta toimetab kõik hästi.“

VAATA LISAKS! >>

Kes on oodatud TTT teenistusele?

Teenistusele tulemiseks ei pea keegi vastama mingitele kriteeriumitele, oluline on ainult inimese enda vaba tahe. Nii teenistusele kui eestpalvele võivad tulla KÕIK. Tule avatud südamega – kus iganes kohas sa oma eluga oled või kui keeruline on sinu olukord, Jumalal on plaan, kuidas sind sellest välja tuua. Ta juba teab ja ootab sind.

KUST LEIAB ROHKEM INFOT?

Veebileht: tervenemine.ee

Facebook: facebook.com/tervenemine

Youtube: youtube.com/@tervenemine

Teenistusi saada vaadata ka Taevas TV7-st
nii otseülekande kaudu kui ka arhiivist.

Vaata lähemalt: tervenemine.ee

TERVENEMINE ON VÕIMALIK.

Tervikliku Tervenemise Teenistus

Teenistus neile, kes vajavad tervenemist vaimule, hingele ja ihule.

OTSEÜLEKANDED:

TAEVAS TV7

Pildiraadio
KURESSAARE PERERAADIO

Raadio

ÄRKAME 2025

Ülistus-ja palveteenistus *Jeesus päästab!*

13.-16.nov

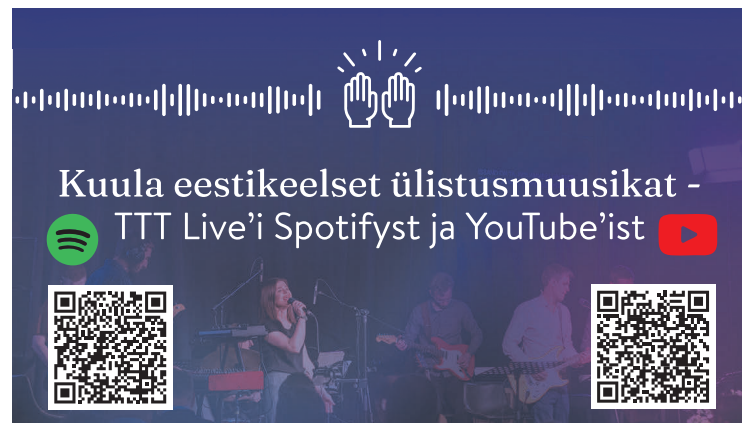

arkame.ee

„Jeesus, ma tänan Sind, et mind armastad ja et Sul on parim plaan minu elu jaoks. Palun anna mulle andeks, et olen Sinust eemal olnud. Palun andesta kõik minu patud ja möödalaskmised. Tahan Sind tundma oppida ja palun, et Sina ise mind selles juhataksid. Aitäh!”

1. Ära jää üksi, vaid otsi endale kristlik kogudus ja mine jumalateenistustele!
2. Osale Alfa või leerikursusel, mis tutvustab kristluse põhitõdesid!
3. Liitu mõne piiblikooliga!
4. Osale Tervikliku Tervenemise Teenistustel! Vaata rohkem: tervenemine.ee
5. Tutvu TV7 rikkaliku programmiga: tv7.ee
6. Uuri kristlikku kirjandust: pood.tv7.ee

Saatesari "Meistri töökojas". Vasakul saatejuht Karl Känd, paremal Kristjan Teras

Foto: Signe Helemaa

Uks, mida kunagi ei tohiks avada

Kristjan Teras on mees, kes on kogenud üleloomulikke olukordi, mida on raske sõnadesse panna. Kokkupuude nõidusega tõi kaasa deemonliku sidumise, millest vabanemine pole olnud kerge. Kuidas Jumal ta kuritegelikust teest, eluohtlikust autoavariist ja deemonlikest rünnakutest päästis? Miks peaksime sulgema ukse iga-sugustele New Age'i materjalidele?

Kristjan Terast intervjuueeris Annika Kuusk.

Millised olid sinu esimesed kokkupuuted vaimse sfääriga?

Mu vanaisa on olnud šamaan ja mitmete ülemaailmsete nõiaaraamatute tõlkija. Enam ta vanuse tõttu aktiivselt šamanismi ja nõidusega ei tegele, kuid lapsepõlvest saadik õpetas ta mulle põhitõdesid ning esoteerikaraamatud olid mulle vägagi kättesaadavad. Mäletan, et mõnikord lugesin terve öö enne kooli maagia- või voodoo-raamatuid, sest need tundusid väga põnevad. Minu jaoks pole kunagi olnud küsimust, kas vaimne sfäär eksisteerib või mitte. Kasvasin üles keskkonnas, kus see on normaalne. Sääras keskkonnas üles kasvades sa ei pea vaimset sfääri küsitavaks, vaid õpid seda tundma.

Mu vanaema on kõige selle kõrval kristlane. Arvan, et tema palved minu eest olid efektiivsed, mistõttu mul ei olnud suurt huvi mingeid kahtla-

seid vaimseid meetodeid lapsepõlves praktiseerida. Vanaema viis mind iga-sugustesse kristlikesse laagritesse, mistõttu kaldusin lapsepõlves kristluse poole. Tundsin, et mingisugune sügav tunnetus juhtis mind. Tajusin sisimas, et on olemas kurjuse maailm ning ka headuse maailm. Lapsena tegin vahet heal ja halval. Sain aru, mis piirist ma ei tohi üle minna. See oli kindlasti Jumala hoidmine. Tagantjärele näen, et Püha Vaim on mind kogu aeg kaitsnud.

Mis tõmbas sind uude vaim-susse? Kas avasid teadlikult või siis mitteteadlikult min-geid ukse vaimses sfääris?

Uudishimul on kindlasti suur roll. Kuna see on meie keskkonnas nii kättesaadav, siis tunduski normaalne end harida neil teemadel. Lapsena ma sellega ise aktiivselt ei tegelenud, vaid püüdsin põhitõdedest aru saada. Vanaisa tegelikult ka hoiatas ja rääkis võimalikest ohtudest, kui ei osata end vaimses sfääris kaitsta.

Kas vanemaks saades läksid edasi sügavamale vaimsusesse?

Ma ei tegelenud otseselt šaamanitrummide, tarokaartide jms maagia tööriistadega, aga katsetasin vahel tunnetuslike meetodeid. Näiteks alateadlikult püüdsin minna teise inimese isiklikku sfääri, et tunda, mida teine tunneb ning näha tema minevikku ja tulevikku. Kogegin teismelisena vahel üleloomulikke hetki, kui võisin kellelegi rääkida tema minevikust, ilma et mul oleks tema elust mingeid eelteadmisi, ja saada kinnitust, et läks täppi. Kristlas-tena meile antakse ka prohvetlik sõna teiste jaoks, aga tookord teismelisena ei tulnud see Jumala allikast, vaid deemonlikust.

Kuidas täiskasvanuna langesid üha sügavamale pimedusse?

Täiskasvanuna panin justkui kogu-vaimse maailma teema vahepeal täiesti kõrvale. Hakkasin tegelema illegaalsete äride ja meelemürkidega. Mind viidi kohtu ette ja selle tulemusena sain aru, et vajan uut väljundit. Kord vanaema nähes rääkisin talle oma probleemidest, ta palvetas mu eest ja tegime koos päästepalve, milles tunnistasin Jeesust kui oma elu Issandat.

Siiski langesin tagasi oma vanadesse harjumustesse ning meelemürkide ui-mas tuli mulle rumal mõte otsida uuesti üles vanaisa tõlgitud nõiaaraamatud ja hakata nende järgi tegutsema. Lugesin raamatut, mis sisaldas erinevaid loitse ja rituaale. Raamat oli segu erinevatest New Age'i vooludest. Kusjuures seal kasutati ka terminit "uus ajastu" – New Age. Raamat oli kui abistav materjal ning õpetas, kuidas end kaitsta.

Kas sinu elus toimus justkui võitlus täiesti vastandlike sfääride vahel?

Jah, saatan nägi minu pöördumist ehk seda, et ma hakkasin liikuma Ju-mala suunas, ja kippus minu elu kallale. Sattusin väga raskesse autoavariisse.

Kogegin surma – väljusin enda ke-hast hetk enne kokkupõrget ning nägin pealtvaates seda maailma.

Tahtsin enda kehasse tagasi – see oli mu eesmärk. Mulle tundus, et see ei saa olla lõpp. Keegi oli mu kõrval, kes mind kaitses. Teadsin, et ma pole üksi. Mäletan, kuidas keegi lendas minu asemel mu kehasse. Ma ise ei saanud sinna tagasi minna, sest keegi oli justkui ees. Proovisin nii suure tahtejõuga, kui suutsin. Järgmine hetk, kui üles ärkasin, oli mind juba autost välja tõmmatud. Avarii oli läbi ja kiirabi oli äsja saabunud. Üksnes paar sentimeetrit oli olnud

puudu mu surmast. Olin jõudnud pea alla kummardada ja käe ette panna nii, et metallpost läks minu peast väga napilt mööda. Tagantjärele mõistan, et Jumala Püha Vaimu ingel võttis olukorra üle ning tegi selle täpselt õige liigutuse, et saaksin naasta tagasi oma kehasse.

Sul oli veel üks üleloomulik kohtumine inglisa?

Jah, läksin tanklasse, et võtta korra vett. Istusin laua taha, kus oli veel 4–5 inimest. Tanklasse astus sisse väga lihtsas riietuses valgete juuste ja valge habemega mees. Ta vaatas korra kõigile otsa ja ohkas sügavalt. Ta pani käe mu õlale ja ütles: "Pea siis vastu!" Seejärel tõusis püsti ja läks minema. Temaga kaasnes spetsiifiline, elektriline, ioni-seeritud õhk, millega olen oma töös kokku puutunud. Tänu sellele kogemu- sele sain mingigi lootuse ja jõu, et järgnevad katsumused vastu pidada. See aitas koormat kanda – teadsin, et keegi mõistab ja hoiab mind.

Ometi olid juba avanud vaimses sfääris ukseid pimedusele? Mida see kaasa tõi?

Jah, alguses oli kõik ilus ja tore, aga siis muutus olukord kiiresti. Sain üsna kiiresti kontakti mingisuguste vaimo- lenditega, kellega suhtlesin. Nad olid pealtnäha maskeerunud neutraalsed olendid, kes andsid maitsta võimu ja erinevaid võimeid.

Näiteks nad andsid mulle võime ta- juda, mida teised inimesed ümberringi mõtle- vad. Idee on põnev, aga kogegin, et sellise võimekusega kaasneb sinu peas kohutav lärm. Tundsin teiste inimeste toksilisi ja inetuid mõtteid. Seda tunnet ei saanud välja lülitada ja see hakkas mind piinama.

Need deemonid saavad hakata sinuga kaup- lema – kui sa nende tegevusega kaasa ei lähe, siis nad võivad muutuda väga ebasõbralikuks. Siiski kerkis minus

esile võitlusinstinkt ja ma hakkasin omast jõust nendele vastu. Ma olin nende vastu ülbe, mistõttu nad hakkasid mind väga tugevalt piinama. Sattusin lausa skisofreenilisse maailma, kus kuulsin pidevalt ja lõputult igasugu hääli. Mõnikord näitas vaimolend end mulle ka visuaalselt. Kogegin sundmõtteid, ärevust, depressiooni. Mõtlesin, kas olen hulluks läinud ning ma ei saanud sellest teistele rääkida. Olen lugenud ka teiste tunnistusi kokkupuutest selliste olenditega ning need on kattunud minu kogemusega. Kahjuks sel hetkel ma veel ei teadvustanud, et tegemist on deemonitega.

Mis oli su elu raskeim, pimedaim hetk?

Kindlasti võitlus elu ja surma eest. Kokku kestis see umbes kuu aega, kui deemonlikud vaimolendid mind väga aktiivselt piinasid. Kõige intensiivsem periood oli umbes kolm nädalat, mille vältel ma eriti ei söönud ega maganud. Hirm oli nii suur, et mul ei olnud und ega näljatunnet.

Kuidas elasid üle elu raskeimad ajad?

Ainult Jumala abiga. Need olendid tegelikult soovisid minu surma, aga Jumal kaitses mind. Veidral kombel tekkisid mul ka suitsiidsed mõtted, kuigi ma pole kunagi oma elus selline olnud. Oli aru saada, et need on sundmõtted, mille vastu tuleb seista. Olin avanud vaimumaailmas ise vaba tahte kaudu uke pimedusele ja andnud ära Jumala kaitse. Arvan, et mingi piirini kaitse jäi imekombel alles. Nad võisid mind piinata, aga mitte surmata. Vanaema palved kaitsesid mind. Kui vaimne maailm on niivõrd avatud, siis see üleloomulik teadmine on kuidagi nii kättesaadav.

Isegi kui hüüdsin Jumala poole, siis need olendid naersid selle üle ja häbistasid mind, et mul üldse selline idee tuli. New Age'i raamatust õpitud rituaaliga olin andnud teatud ajaks teadlikult loa end piinata. Jumala abiga pidasin selle aja vastu. Kui see aeg sai läbi, siis ühel hetkel deemonid äkitselt lahkusid – kadusid sundmõtted ja hääled. Siiski olin selle protsessi tulemusel saanud rängalt kahjustada, olin justkui ära lõhutud.

Kuidas algas tervenemisteekond?

Jumal juhtis mind välja. Ma sattusin esmalt Valguse Tee piiblikooli oma vanaema kutsel. Ta ei teadnud, kui tõsine minu olukord on. Kui lõpuks sinna jõudsin, olin psüühiliselt juba igatpidi katki ega osanud inimestega suhelda. Ma ei suutnud isegi normaalselt rääkida. Väga raske on endast jätta terve inimese muljet, kui oled sellise rünnaku all. Näost ja silmadest ju näeb ära. Imekombel hakkas Jumal mind tõmbama kirikusse. Kohe, kui kogudusse sisse astusin, hakkas Ta mind samm samm haaval tervendama. Kristlaseks olemise ajal on Jumal mind palju õpetanud ja juhtinud.

Kas tundsid ka mingit vastumeelsust, võitlust vaimumaailmas – seda, et deemonid takistavad sul kogudusse minna?

Jah, kindlasti. Kohe esimesel päeval, kui hakkasin kirikusse minema, oli teel palju takistusi, igasugused teetööd jne. Liikumine oli niigi raskendatud psüühilise olukorra tõttu, seega oli raske oma tavapärasel marsruuti kiiresti ümber muuta. Kui oled sellises olukorras, siis iga väike probleem tundub eriti keeruline. Mitu korda mõtlesin, et lihtsam on tagasi keerata, aga miski asi hoidis mind kursil. Kuidagi jõudsin lõpuks kirikusse! Ruumi sisse astudes piibliõpetaja Allan Kroll just rääkis, kuidas vaimne maailm võib olla mõnikord kellegi jaoks väga avatud, mistõttu inimene kogeb igasugu veidraid asju, mida on raske üldse kuidagi sõnadesse panna. Mõtlesin kirikusse astudes: "Täitsa lõpp! Olen just täpselt sellisest olukorrast läbi läinud!" Sain kohe aru, et olen õigel hetkel õiges kohas. Alates sellest ajast hoidsin Jumalast kõvasti kinni. Mul tekkis igatsus mõista, mis minuga oli juhtunud. Sain vastused.

Uue vaimsusega tegelejad sageli väidavad, et oma deemonitega tuleb sõbraks saada. Oleme korduvalt näinud, kuidas selline valeõpetus viib inimesi veel sügavamale pimedusse. Miks nii paljud inimesed ei erista kahte täiesti erinevat vaimset allikat?

Inimesed ei anna lihtsalt üldse aru, mida deemon tegelikult endast kujutab. Ka minu loetud raamatus kirjeldati teda kui ilusat jumalust, mitte deemonit. See ajab inimesi eksiteele ja segadusse. Raamat kirjeldas ka seda, missugused kultuurid ühte või teist jumalust kummardavad. Igal olekusel on oma karakter. Teatud olekusel saab teatud asju küsida ja temaga kaubelda. See kõik on selgelt deemonlik.

Ühiskonnas valitseb vaimne harimatus ja teadmatus. Inimesed ei anna aru, kuhu ja kelle poole nad vaimses sfääris pöörduvad. Paljud uurivad vaid ühte poolt, mis näib pealtnäha ilus. Inimesed arvavad, et see on tõde, kuid nad ei uuri vaimset sfääri laiemalt. Piibel räägib väga hästi inimkonna probleemidest ja nõrkustest. Inimestel on alati olnud võimu- ja kontrolliha teiste üle ning huvi ebajumalate vastu. See on ohtlik tee, mida ei soovi kellelegi. Ainult Jeesus toob tõelise vabaduse. Looletuid ja väljapääsmatuid olukordi Jumala jaoks ei ole.

Missuguseid muutuseid kogesid uues elus koos Jeesusega?

Kui deemonid mind ründasid, siis üks sõber ütles, et mu silmavärv on läinud väga mustaks. Kui kirikus hakkasin käima, siis mulle hiljem öeldi, et silmavärv on kuidagi helgeks muutunud.

Pärast deemonlikku rünnakut, ma ei olnud üldse sotsiaalne, nagu praegu. Ma ei suutnud isegi pikki lauseid moodustada, olin napsõnaline, ei vaadanud inimestele silmagi. Ma ei osanud inimestega suhelda. Jumal tervendas mind piibli lugemise laagris huvitava moel. (Avatud Piibli Ühingu korraldatav igasuvine laste- ja noor-

telaager). Ma sain laagrikorralduse meeskonnas kaasa aidata – pidin palju suhtlema ja toimetama. Pärast seda laagrit olin nagu ära muudetud. Kõik hakkas paranema – nädal seal laagris tervendas mind.

Olen nüüdseks teeninud aktiivselt kaasa nii oma koguduses, erinevates projektides ja vabatahtlikuna TV7-s. Sain elektrikuks, töötasin kristlaste juures, kes olid mulle suureks toeks ja suunajaks.

Sel aastal juhtus sinuga üks õnnetus. Kuidas oled sellest tervenunud?

Vigastasin suusareisil kukkudes mitut selgroolüli. Olen usaldanud selles protsessis Jumalat. Ma pole kordagi muretsenud – Jumal on andnud jõudu ja tahet. See olukord on mind Jumalale lähemale toonud – see on Tema arm.

Arstid ütlevad, et minu tervenemine on olnud ebatavaliselt kiire. Üldjuhul on sellise ränga õnnetuse puhul taastumine aeglasem. Praegu pool aastat hiljem saan juba karkudel liikuda. Varsti liigun tõenäoliselt ilma karkudeta. Olen väga tänulik Jumalale ja kõikidele palvetajatele. Olen tundnud, et ma pole üks – Jumal on minuga!

Foto: Open AI

SAATESOOVITUSED:
tv7.ee/vaimne-sojapidamine

Jumal andis depressiooni käes kannatanud neiule elutahte tagasi

Oliver Õunmaa

“Mu elu oli must auk, millest ma välja ei saanud. Ma isegi ei mäletanud oma mõtteid, sest ma lihtsalt eksisteerisin. Võisin magada üle 12 tunni ja är-gates olin ikka väsinud. Võtsin kaalust tohutult alla.” Selliselt kirjeldab depressiooni küüsi langemist noor tudeng Regina Virma, kes nüüdseks on haigusest imeliselt paranemas. “Jumal hoidis mind oma süles,” tunnistab ta.

20-aastane kristlikust perest pärit Regina Virma õpib Tartus füüsika ja keemia õpetajaks. Ta õpingud edenevad vähehaaval ja ta käib kolmveerand kohaga tööl.

Kuid veel aasta tagasi ei jaksanud esmakursuslane isegi mõelda, sest tema elu oli vallutanud sügav depressioon. “Uuel semestril võtsin endale õppekavast aineid 42 ainepunkti jagu, kuigi oleks piisanud 30 punktist,” meenutab ta. “Sellele lisandusid veel igasugused kohustused – pidev sõit Tallinna ja Tartu vahet ning sassis suhted vanematega. Inimesed mu ümber märkasid lõpuks, et ma olin muutunud närviliseks ja sarkastiliseks, magasin öösiti ainult neli-viis tundi.”

Regina igatses seda, et kõigiga oleksid suhted korras ning kohustused täidetud. “Olukorda ei kergendanud ka see, et olen loomult perfektsionist. Lõpuks mu lähedased inimesed ütlesid, et mul oleks aeg minna kellegi targema juurde, kuna mu vaimse tervisega on probleeme. Mina ise seda ei mõistnud, arvasin, et mul on lihtsalt raske,” selgitab ta. “Juunis külastasingi kliinilist psühholoogi, sest mõtlesin, et ma võin ju seal ära käia. Natuke tundsin juba ise ka muret, sest teised muretsesid.”

Psühholoog andis neiule enesetunde küsimustiku ja sealt selguski, et tal on depressioon. “Vastus ehmatas ära,” märgib Regina. “Psühholoog ütles, et ma võin valida, kas võtan ravimeid või ootan, millal see olukord ise üle läheb.”

Regina käis veel tasuliste arstide juures ja hakkas ravimeid võtma. “Ma pole kunagi olnud ravimivastane,” ütleb ta. “Olen alati uskunud, et need aitavad. See ei tähenda muidugi, et ma loodan ainult ravimitele. Esikohal peab olema loomulikult Jumal.”

Ravimid ja enesetapumõtted

Arstid hoiatasid Reginat, et antidepressandid võivad alguses muuta olukorra hullemaks, ja nii juhtuski. “Mul olid enesetapumõtted ja ma tegin endale haiget. Tänu Jumalale, mul ei jäänud püsivaid arme,” kirjeldab ta. “Koolikaaslased, mu toonane poiss-sõber ja tema vanemad suutsid hoida mind endale viga tegemast.”

Kannatama hakkas õppeedukus. “Ma kukkusin kolmes aines läbi. Samas sain minimaalsed 30 ainepunkti kätte ja kevadsemester oli tehtud,” meenutab ta.

Kuna Regina oma vanematega, eriti emaga läbi ei saanud, hoidus ta kõigi oma sugulastega suhtlemisest. “Olin Lõu-

na-Eestis ja üritasin oma jõust hakkama saada,” räägib ta. “Toetusin inimestele, kes mu ümber tol hetkel olid. Mu toonase noormehe vanemad olid suureks toeks.”

Lõpuks sai ka neiu enda pere teada, et tal on depressioon. “Ma ise ei tahtnud neile sellest rääkida, sest arvasin, et see oleks neile koorem,” lausub Regina. “Mu vend ütles, et ta polnud oma elus näinud inimest, kes oleks nii läbipõlenud, kui seda olin mina. Ravi nõudis ka päris palju raha ning mu õde aitas mind rahaliselt päris palju. Juulis Tartusse mu sünnipäevale tulnud vanemad andsid mulle suurema summa raha. Keegi mind ei survestanud ja nad suhtusid austusega minu seatud piiridesse.”

Tegutsemiseks puudus jõud

Oma enesetunnet depressiooni ajal kirjeldab Regina musta auguna, millest ta välja ei saanud. “Ma isegi ei tea, kas ma mõtlesin midagi, ma lihtsalt eksisteerisin,” selgitab ta. “Ma ühtaegu tahtsin sellest august välja saada ja samas seal olla. Tahtsin midagi teha, aga ei jaksanud. Ma muutusin hästi uimaseks, võisin magada üle 12 tunni, ja olin ikka väsinud.”

Lisaks kadus Reginal söögiisu ja see ohustas tema füüsilist tervist. “Ma olen olnud nagunii keskmisest kõhnem, kuid haiguse ajal võtsin kaalust veel kümme kilo alla,” meenutab ta. “Arst ütles, et mu seisund hakkab muutuma anorektiliseks ja ma pean võib-olla haiglasse minema. See ehmatas mind ära ja ma hakkasin jälgima, et ma rohkem sööks.”

Reginal oli eluisu otsas ja ta ei jaksanud midagi teha. “Kui ma õhtul suutsin siiski palvetada, siis iga kord ma palvetasin – Jumal, ma ei jaksa enam,” ütleb ta. “See oli kõige ausam palve, mis ma oma elu jooksul olen palunud. Selles olidki ainult need lihtsad sõnad, kuid ma tahtsin öelda Jumalale, et Ta kasvõi midagi teeks. Samas ma ei mäleta, et mul oleks tollet ajal olnud Jumalaga lähedane suhe. Kui tahtsin kirikusse minna, külastasin suvel erinevate koguduste teenistusi, nii et mõnikord ma jõudsin isegi kirikusse – kuid mul tuli seal paanikahoog peale. Ma ei tahtnud inimesi enda lähedale, eriti võõraid. Nad tekitasid minus suurt ärevust.”

Regina sõnul pidid need paljud sündmused lihtsalt juhtuma, et täielik paranemine saaks alata. “Ühel hommikul ärkasin ja tundsin, et suudan taas otsustada, mida ma hakkan sel päeval tegema. Mul tekkis tahe voodist üles tõusta, sööma minna ja kõiki normaalseid asju teha,” kirjeldab ta. Tema paranemise algus oli Jumala ime – neiu lähedased olid tema pärast hoolega palvetanud.

Rõõm taaskohtumise üle

Augusti lõpus purunes Reginal suhe poiss-sõbraga, kuid ta oli selleks ajaks juba piisavalt terve, nii et ta suutis sellest üle saada. “Läksin mõneks ajaks ka koju tagasi. Hakkasin märkama, et pere toetus on oluline,” ütleb ta. “Rääkisime emaga asjad selgeks ja nüüd on meil koos hästi tore.”

Foto: erakogu

Neiu hakkas taas väärtustama kogudust. “Ma polnud sinna väga pikalt jõudnud ja tundsin veidi süümeepiinu,” tähendab ta. “Keegi ei öelnud mulle midagi halba. Kõik rõõmustasid mind nähes. Aitasin koguduses asju teha ja rahvusvahelist Taizé palvust Tallinnas korraldada. Hakkasin taas Jumalas kasvama.”

Nüüdseks on Regina ravimite võtmise lõpetanud. “Tunnen ennast juba nii hästi, et saan nendeta hakkama,” ütleb ta.

Regina läks sügisel akadeemilisele puhkusele, et elu oleks rahulikum. “Natuke käin siiski koolis ka, võtsin kuulamiseks paar ainet. Vahepeal õpetasin lastele inglise keelt. Pisitasa olen võtnud endale rohkem kohustusi ja käin kolmveerand kohaga tööl,” seletab ta.

Taastumisperioodil on Regina rohkem puhanud, Piiblit lugenud, vaadanud YouTube’ist teiste inimeste lugusid, kel on olnud depressioon, lugenud raamatuid ja teinud käsitööd.

Ta ütleb, et mõistab oma kogemuse tõttu depressiooni käes kannatavaid inimesi ja oskab neile nõu anda. “Tegelikult on paljud noored hädas oma vaimse tervisega,” ütleb ta. “Kindlasti on vaja leida inimene, kes toetaks. Paljud ei tea depressioonist eriti midagi. Mu vanemad ei saanud sellest samuti aru. Tugiisikud ei pea olema spetsialistid, aga nad võiksid olla kristlased, kellega koos palvetada. Halb tuleb pöörata heaks ja kasutada seda rasket aega selleks, et jõuda Jumalale lähemale. Samas ei maksa karta ka vaimse tervise spetsialisti poole pöördumist. Võib-olla on sul tunne, et tahaksid olla sel ajal ükski, aga ma ütlen, et ära jää ükski.”

Regina sõnul pole midagi lahti, kui inimene tunneb, et ei jaks mitte midagi teha – seda tulebki ausalt Jumalale ja teistele inimestele öelda. “Kuigi sa ei jõua, ütle lähedastele, et nad palvetaksid su eest ja aitaksid sind,” märgib ta. “Mind hoidis Jumal oma süles, kuigi mulle tundus, et Ta on kaugel. Lohuta end, et pärast pimedat aega tuleb valgus ja kevad – me ei jää igaveseks sinna musta auku.”

Liitu Plussmeedia tiimiga!

Kui tahad luua ägedat ja noortepärast kristlikku sisu - sotsiaalmeedia, podcastid, videod ja artiklid, siis võta meiega ühendust ja õpime koos!

Plussmeedia

KIRJUTA MEILE!

5+ NOORTESAADE
KORD KUUS NELJAPÄEVITI
KELL 20.30

SAATESOOVITUSED:
tv7.ee/noored

Looja otsib inimesesega kontakti

PIIBEL

Kirikuõpetaja
Aare Kimmel

Kas Piibel on lihtsalt muistne raamat tolmusel riivil või on see midagi hoopis enamat – elav side Loojaga, kes otsib inimesesega kontakti? EELK Rannamõisa ja Randvere koguduste õpetaja Aare Kimmel on veendunud, et Piibel pole pelgalt religioosne või ajalooline dokument, vaid Looja isiklik kõne inimesele. “Piibli kaudu otsib Jumal sinuga kontakti,” kinnitab ta.

“Kompassi” saatesarja põhjal koostanud Annika Kuusk

Väljakutse neile, kes ei tunne Piiblit

Piibli mõistmiseks tuleb esmalt ausalt vaadata oma eelarvamustele näkku. Sageli arvatakse, et Piibel on vaid müütide kogum, kuid sellist väidet ei tohiks korrata ilma teemasse süvenemata. NSVLi ajal oli Aare Kimmeli tehnikumi tunniplaanis ateismi alused. Neis tundides suurem osa õpilastest kuulas õpetajat ja uskus kõike. Õpetajal oli temaga raske, sest ta seadis ateistlikud väited kahtluse alla, olles juba nooruspõlves kriitilise mõtlemisega, mistõttu ta ei läinud kaasa ateistliku propagandaga. Tasub uurida, lugeda ja mõelda ise.

Piibli uurimine ei pruugi olla kerge, sest see pärineb teisest ajast ja kultuurist. Piiblit peab mõistma, mitte pealiskaudselt lugema. Piiblis on palju piltlikke väljendeid, mida ei tohi tõlgendada sõna-sõnalt, vaid öeldu mõtet tuleb püüda mõista. Küsi, õpi, süvene – ainult nii saad aru, mida Piibel tegelikult ütleb ja kas see võiks ka sind kõnetada.

Piibel kui ajalooline raamatute kogumik

Kui võtame Piibli kätte, siis näeme, et see pole üksainus raamat, vaid 66 erinevat teost, mille on kirjutanud enam kui 40 autorit umbes 1500 aasta jooksul. Kirjutajateks on olnud kuningad ja preestrid, kalur ja arst jt. See mitmekesisus viitab, et Piibel ei ole ühe inimese fantaasia, vaid kogumik isiklike kogemusi Jumalaga. Autorid ei saanud omavahel kokku leppida, mida ja kuidas kirjutada – nende erinevad taustad annavad Piiblile usaldusväärse mitmehäälsuse, millel on terviklik sõnum.

Piibel ei ole lihtsalt müütiline lugu – see on ajaloos sündinud ja ajaloost rääkiv raamat. Piibel on raamatute kogumik, mis räägib maailma algusest, kirjeldades ka selle lõppu. Piibel nimetab konkreetseid inimesi, paiku ja sündmusi, kirjeldab lahinguid, rännakuid ja valitsemisi. Kuigi seal räägitakse üleloomulikust – imedest, nägemustest, tervenemistest –, toimub see kõik tegelikult maailmas. Piiblis kirjeldatakse sündmusi, mis meie ratsionaalses ja teaduspõhises maailmapildis näivad võimatud. Tegelikult seisab Piibel kahe jalaga maa peal, kuid seejuures avab ka vaimse mõõtme, nii et see ei piirdu ainult nähtavaga, vaid kõneleb Jumalast ja inimesest tema ees.

Foto: erakogu

Ajalugu läbi Jumala silmade

Piibel ei kirjelda ajalugu lihtsalt faktidena, vaid Jumala vaatenurgast. Nagu iga ajalugu kajastab kellegi vaatenurka, näitab ka Piibel, mis on Jumala jaoks oluline. Näiteks mõne kuninga poliitiline edu võib Piiblis jääda mainimata – rõhk on vaimsel olukorral, mitte ilmalikel saavutustel.

Kuigi kõik Piiblis ei ole otseselt Jumala kõne, on sündmuste tõlgendused tihti seotud Tema tahtega. Piibel räägib, kuidas Jumal tegutseb inimeste ajaloos. Seepärast ei ole Piibel lihtsalt inimeste sõna, vaid raamat, kus räägib Jumal. Piibel toob välja nii inimeste arusaamad kui ka Jumala hinnangu neile. Näiteks ebajumalateenistus oli tavapärane, kuid Jumal keelas oma rahval sellega tegeleda – mitte kiusu pärast, vaid inimese enda hüvanguks.

Nähtav versus nähtamatu sfäär

Piibel avab reaalsuse, mis ulatub nähtavast maailmast kaugemale. Ka teadus tunnistab, et suur osa universumist – tumeaine ja energia – on meile tundmatu. Piibel näitab, et lisaks füüsilisele maailmale on olemas vaimne mõõde, mida me ei saa alati teaduslikult seletada, kuid mis on siiski reaalne.

On lihtne imesid eitada, sest need ei mahu meie ratsionaalsesse maailmapilti. Aga kui Jumal tõesti on Looja, siis miks ei võiks Ta oma tegevusega sekkuda maailma, mille Ta on loonud? Küsimus on meie usus ja valmisolekus tunnistada, et Jumal võib tõesti olla Jumal – kes mitte ainult ei loonud, vaid ka tegutseb. Piibel ütleb, et maailm ei tekkinud juhuslikult, vaid Jumal lõi selle. Kui varem peeti seda ebateaduslikuks, siis tänapäeva teadus on hakanud üha enam Piibli väiteid hoopis kinnitama. Mis saab, kui tulevikus tunnistab teadus ka Jumala olemasolu ehk jõuab Jumalale järele?

Skeptikute uurimused

Paljud tuntud teadlased on olnud skeptikud, näiteks Josh McDowell, kes tahtis Piiblit maatas teha, kuid endalegi üllatuseks jõudis ta veendumuseni, et Piibel on usaldusväärne – ja temast sai usklik.

Kanada astrofüüsik ja uskmatu skeptik, raamatu “Jumal ja kosmos” autor Hugh Ross püüdis samuti mõista elu mõtet ja tõe allikat. Ta otsustas lugeda maailma religioonide põhikirju ise, ilma vahendajateta, süstemaatiliselt. Esmalt leidis ta, et enamik tekstidest on müstilised ja ebamäärased, olles sageli vastuolus tuntud teaduslike ja ajalooliste faktidega. Viimasena võttis

ta kätte Piibli, mis oli tema suureks üllatuseks otsekohene, ajalooliselt ja teaduslikult täpne. Esimene peatükk – maailma loomise kirjeldus – haakus ootamatul moel astrofüüsika ja geofüüsikaga. See veenis teda jätkama. Ta pühendas iga päev tund aega Piibli uurimisele, kavatsedes teha seda kuu aega, kuid töö kestis hoopis 18 kuud. Lõppkokkuvõttes ei leidnud ta ühtegi tõestatud vastuolu. Mõned kohad jäid talle küll arusaamatuks, kuid nii on ka looduses – teadmatust ei tähenda, et nähtus pole reaalne.

Kõik teed viivad samasse kohta?

Tänapäeval öeldakse tihti, et kõik religioonid viivad samasse mäetippu – nagu inimesed, kes ronivad Jumala mäetippu eri külgedelt. See tundub kena ja salliv mõte, kuid on mitmel põhjusel eksitav. Selline käsitus paneb kogu lootuse inimese peale – tema headusele, pühendumisele, saavutustele. Aga kes meist on suutnud olla täiesti täiuslik? Isegi kui me pingutame, eksime ikka. Mida rohkem pingutada, seda rohkem ilmnevad piirid. Nii lõpetas ka Martin Luther ahastuses – kõik tema enesepuhastamispuudlused ei toonud rahu. Alles siis, kui ta mõistis, et pääsemine tuleb Jumala armust, mitte oma tegudest, leidis ta tõelise rahu.

Paljud religioonid on keskendunud inimese püüdlusele jõuda Jumalani. Sama püüavad teha ka New Age jt vaimsed praktikad. Jumalani püütakse jõuda heade tegude, ohvrite, meditatsiooni või teiste tehnikate kaudu. Tehakse kõik selleks, et saada jumalikumaks, saavutada valgustatus või ühendus nähtamatu maailmaga. Inimene püüab kõige selle keskel ise ronida ülespoole, kõrgema poole – omaenda jõul.

Looja, kes tuleb ise inimese juurde

Piibli järgi ei ole küsimus ainult uskumises Jumala olemasolusse, vaid selles, kas inimene tunneb Teda ja kuuleb Tema häält. Jumal ei jää kaugeks ja passiivseks, vaid ilmutab end – igale inimesele isiklikult ja erinevalt: argipäeva kaudu, palves, kirikus, elu olukordades. Piiblis pole juttu inimesest, kes ronib üles, vaid Jumalast, kes tuleb ise inimese juurde. Jumal ei jää kaugeks, ei nõua täiuslikkust ega ega oota, et me jõuaksime mäe tippu.

Piibli keskmes on Jeesus Kristus, kes tuli taevast, sündis inimeseks, elas siin maa peal ja löödi risti. Ristile ei läinud Ta kuriteo sooritamise eest, vaid sellepärast, et nimetas end Jumala Pojaks. Jumal äratas Jeesuse kolmandal päeval surnuist üles. Jumal astus ise alla – läbi Jeesuse – ja tuli inimese argipäeva. Ta ei tulnud täiuslike hulka, vaid patuste sekka. Kui inimesed küsisid Jeesuselt, et miks Ta käib läbi maksukogujate ja prostituutidega, vastas Ta: „Terved ei vaja arsti, vaid haiged.“ Looja ei jää kaugeks vaatlejaks, vaid Ta tuleb ja puudutab, räägib ja tervendab.

Piibel ei rõhuta, et inimene peab end täiuslikuks vormima ja tippu ronima, vaid et Jumal tuleb ise inimese juurde. Tema kutsub, ilmub, räägib ja päästab. Jeesuse järgimine ei põhine inimlikul pingutusel, vaid Jumala armul ja tõel. Seepärast ütleb Jeesus: „Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa Isa juurde muidu kui minu kaudu.“ (Jh 14:6) Jumal ei sunni, vaid kutsub.

Piibel ei nõua, et inimene tuleks Jumala juurde ideaalses seisundis – vaid sellisena, nagu ta on.

Piibel kui Jumala kiri inimesele

Paljud inimesed on kogenud, et Piiblit lugedes tekib sisemine tõe äratundmine. Piibel pole pelgalt tekst, vaid selle teksti läbi keegi kõneleb. Just see ongi Jumala meetod – Ta räägib vaikselt Piibli kaudu.

Jumal otsib inimest – igaüht eraldi, samas ka kogu inimkonda. Jumal kutsub enda juurde inimesi, kes Teda tunnevad, järgivad ja usuvad. Piiblist näeme, kuidas Jumal ilmutab end, loob justkui taevase telefonside konkreetsete inimestega, annab juhiseid. Jumal ei taha, et Teda ainult usutakse või teenitakse – Ta tahab elada koos oma rahvaga, osaleda igaühe elus. Ta tahab meid õpetada, aidata, juhtida, päästa – aga mitte vägisi. Ta annab kutse. Igaüks otsustab, kas võtta see vastu.

Lõpuks jääb lihtne küsimus – kas inimene on valmis kuulama? Jumal räägib Piibli kaudu. See ei ole ajale jalgu jäänud tekst, vaid Looja elav hääl, mis muudab, päästab ja elustab igaüht.

SAATESOOVITUSED:
tv7.ee/piibli-uurimine

13 aastat Taevas TV7 toetajana – miks?

TV7 PARTNERID

Tiit ja Kertu Toots on EEVL Tallinna Uue Elu Koguduse pastorid, kes on ühiselt kogudust teeninud juba 30 aastat (alates 16. juunist 1995). Lisaks sellele on nad ustavalt toetanud Taevas TV7 meediateenistust. Uurime selle otsuse tagamaid.

Mida ütleksite neile, kes kaaluvad toetajaks hakkamist?

Toetajate järele on suur vajadus, aga samas on finantsiline toetus ka suur eesõigus ning seetõttu saab Taevas TV7 meediateenistus jõuda lootuse sõnumiga kõigi eestimaalasteni.

Kuidas ja millal hakkasite TV7 toetajaks?

Alates 1. jaanuarist 2012. a oleme kogudusega olnud Taevas TV7 püsitoetajad, sest Jumala Sõna ütleb selgelt, et ka kümnisest tuleb kümnist maksta. 4. Moosese 18:25 – 32: „Nõnda ohverdage ka teie Issandale tõstelõivu kõigist oma kümnistest ...”

Mis põhjusel otsustasite hakata püsiannetajaks?

Kuna Taevas TV7-t toetades on meil potentsiaalselt võimalik maailma kõige parema ja olulisema sõnumiga jõuda kõigi Eestimaa laste, noorte, keskealiste ja vanemate inimesteni.

Kas ja kuidas olete oma elus kogenud külvamise printsiibi vilju?

Jumal seisab ustavalt oma Sõna ja töotuste taga ning seetõttu on alati kõik meie vajadused kaetud olnud, meie sissetulekud on stabiilselt kasvanud ja seega ka kümnis kümnisest. Oleme Jumalale selle kõige eest väga tänulikud.

Foto: Signe Helemaa

SINU PÜSIV TOETUS MUUDAB ELUSID

Toeta elumuutva sõnumi levikut!

Helistades
900 1770

Swedbank
EE052200221048388411
TAEVAS TV7 KRISTLIK ÜHING MTÜ

TAEVAS TV7

Avasta põnevat lugemist:

pood.tv7.ee

Juudi anekdoodid

Juudid hindavad head nalja ja on alati valmis naerma. Nende huumor on peenutsev, irooniline, torisev ja kindlasti tähtenäriv. Raamatu "Kommenteeritud juudi anekdoodid" autor Margit Prantsus on elanud Iisraelis, valdab uusheebrea keelt ja õpetab seda teistelegi. Margiti terav pilk on valinud välja parimad anekdoodid, mida juudid ise enda kohta räägivad. Toome välja vaid mõned.

Foto: Signe Helemaa

MÕTTEPAUS

Milline on juudi ettekujutus vesivoodist?
Surnumeri!

Moosese juhatusel eksles iisraeli rahvas 40 aastat mööda kõrbet.

Juba siis ei tahtnud mehed mingi hinna eest teed küsida.

Nähes kiriku tagapingis Rabinovitšit, müristab kirikuõpetaja üle saali:

"Juudid kirikust välja!" Enne väljumist sammub Rabinovitš tagasihoidlikult Jeesust kujutava altari pildi ette ja ütleb: "Jeesus, tule alla! Me peame lahkuma!"

Madu kahetses väga, et ta Aadama ja Eeva pattulange-misele ahvatles.

Sest kui Eeva oli õuna ära söönud, märkas ta, et madu pole sugugi ainult roomaja, vaid ka käekotikene, kingakesed ja igasugu läikiv pudi-padi!

"Jumal," hüüab juut.

"Palun tee nii, et ma võidan loteriiga 100 000! Vannun, et annan Sulle kohe kümnendi-ku! Aga kui Sa mind ei usu, siis anna mulle 90 000 sularahas ja võta kümnendik ise!"

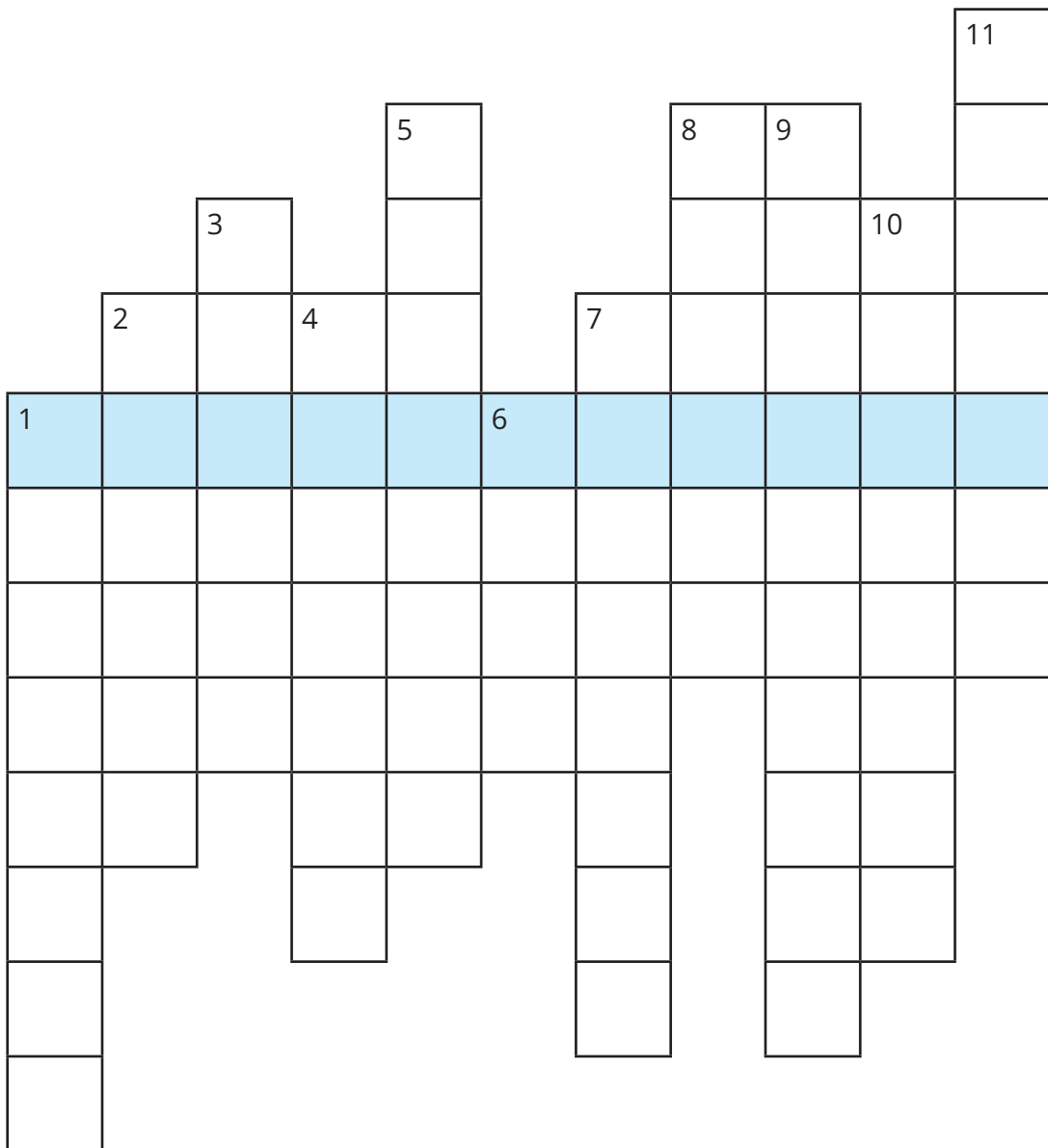

Kommenteeritud juudi anekdoodid. Margit Prantsus. Petrone Print OÜ, 2017

Ristsõna

1. Eesti vanim kool on kristlik Tallinna
2. Tartu ... kogudust peetakse laulupeokirikuks ja eesti rahva sünnipaigaks
3. Saatesari, mis paljastab valeõpetusi - "... võrgus"
4. Jeesuse sünnilinn
5. ... koguduse ärkamine lõi eeldused hilisema rahvusliku ärkamise tekkeks Eestis
6. Jeesus ütles „Mina olen tee ja ... ja elu, ükski ei saa Isa juure muidu kui Minu kaudu! (Joh 14:6)
7. Enim mainitud taim Piiblis
8. Jõgi Iisraelis, kus ristiti Jeesus
9. Esimene eestikeelne trükis oli Piibli õpetusel põhinev Wanradt--Koelli
10. Viimaste aastate populaarseim eestikeelne saatesari TV7-s
11. Suurim ärkamine NSVL-i ajaloos, mille tulemusel jäid Oleviste kirikusse maha kargud ja ratastoolid

Õiged vastused
leiad: tv7.ee/ajaleht

Kirjuta meile,
mis sulle ajalehes
meeldis, aadressile
tagasiside@tv7.ee.

Pane e-kirja pealkirjaks
"Ristsõna".

Kõigi osalejate vahel
loosime 28.02.2026 välja
tasuta raamatu TV7 e-poest.

Lootuse Aeg: kutse kõigile – sõltumata veendumustest

Festival “Lootuse Aeg” toimub Tallinnas Tondiraba Jäähalli peareenil laupäeval ja pühapäeval, 18.–19. oktoobril 2025. Lootuse sõnumit jagab evangelist Will Graham, kellega festivali eel vestlesime.

Will Grahamit intervjueris Annika Kuusk

Teid tuntakse evangelist Billy Grahami lapselapsena. Millal sai pere tugevast vaimulikust pärandist Teie isiklik suhe Loojaga?

Billy Graham oli minu vanaisa ja see on mulle suureks õnnistuseks. Ta oli ainulaadne mees – sündis talus ja lüpsis igal hommikul lehmi, kuni Jumal kutsus teda evangelistiks. Ta kuulutas lihtsat evangeeliumi umbes 215 miljonile inimesele 185 riigis. Ta oli alandlik mees ja Jumal kasutas teda, et tuua miljoneid elava Jumala juurde.

Mõnede arvates oli see ette määratud, et minust saab Billy Grahami pojapojaks olemise tõttu Jeesuse järgija ja evangelist. Kuid see, et ma olen Billy Grahami pojapoeg, ei päästa mind. Ma pidin ise otsustama oma elus Jeesust järgida.

Mu isa juhtis mind Kristuse juurde, kui olin väike poiss. Ühel pühapäeval oli kirikus armulaud ja isa kasutas seda võimalust, et õpetada Jeesuse surmast ja ülestõusmisest ning kutsus mind järgnema Jeesusele. Sel päeval võtsin Jeesuse enda ellu vastu ja see oli parim otsus mu elus. Ma pole kunagi kahetsenud, et andsin kogu oma igaviku Tema kätte.

Millised mälestused või tunnistused vanaisa teenimistööst on Teid enim inspireerinud ja kujundanud? Mida olete temalt õppinud?

Veetsin vanaisaga koos palju aega – enamik ajast lihtsalt nautisime üksteise seltskonda. Tänu sellele õppisin temalt palju olulist. Näiteks kui lahkusin pärast seitset aastat pastorina teenimist, et asuda tööle Billy Grahami Evangeelses Assotsiatsioonis, läksin talle külla ja küsisin temalt nõu. Ma ei unusta kunagi, mida mu vanaisa ütles: „Palveta. Palveta. Palveta. Ja õpi Piiblit tundma. Õpi. Õpi. Õpi. Oleksin võinud teha nii palju rohkem, kui oleksin vähem esinenud ja rohkem aega palvetanud. Soovin, et ma tunneksin Piiblit pooltki nii hästi kui sinu vanaema.“ (Minu vanaema Ruth tõepoolest uuris Pühakirja iga päev tundide kaupa. Tal oli oluline roll minu vanaisa ülemaailmses teenistuses.)

Vanaisa sõnad avaldasid mulle sügavat mõju, sest pea iga kord, kui teda nägin, ta kas palvetas või luges Pühakirja. Kui juba tema tundis, et ta on neis asjades puudulik, teadsin, et minul on veel pikk tee minna. Sellest päevast alates võtsin tema nõu kuulda ja pühendasin oma aja Jumalale, et uurida Tema Sõna.

Olete kuulutanud head sõnumit Jeesusest miljonitele inimestele kuuel kontinendil. Millised hetked sellel teekonnal on olnud kõige erakordsemad või liigutavamad?

Olen aastate jooksul näinud nii palju hämmastavaid asju. Inimesed küsivad minult tihti, kas ma olen kunagi imesid näinud, ja ma ütlen neile, et näen imesid kogu aeg – mitte argieluga seotud jumalikke lahendusi, mida kutsutakse imedeks, vaid tõelisi, igavesi imesid. Ma näen, kuidas see, mis kunagi oli vaimselt surnud, saab Kristuses elavaks, kui inimesed pöörduvad oma pattudest ja võtavad omaks Päästja. See on ime! Miski pole sellega võrreldav!

Ma võiks rääkida palju lugusid, aga siiski jutustan vaid ühest. Austraalias märkas inimeste teenistuse ajal esireas noort ema, kelle väike laps jooksis lava ees ringi. Pärast õhtust üritust läksin McDonald'sisse väikese sõpruskonnaga sööma. Kui me seal istusime, tulid ema ja laps sisse ning pärast õhtusöögi söömist peatusid nad meie laua juures. Naine ütles, et ta nimi on Catherine ja et tal on praegu väga raske aeg, sest läks lahku oma abikaasast, lisaks on ta oma perest võõrdunud ja tulevik tekitab temas ebakindlust. Catherine tundis, et tema olukord oli nii lootusetu, et ta kaalus isegi enesetappu. Seejärel ta ütles, et oli sel õhtul Kristuse oma südamesse vastu võtnud ja et tal on nüüd tuleviku osas lootus. Ta mõistis, et Jumalal oli tema elu jaoks eesmärk. Olen Catherine'iga aastate jooksul ühendust hoidnud. Tänu oma usule Jeesusesse leppis ta ära ka oma abikaasa ja perega ning elab Kristusele tänase päevani.

Selline on evangeeliumi vägi! Jeesuse surma ja ülestõusmise kaudu on meil töotus, et see murtud maailm pole ainus asi, mis eksisteerib. Meil on igavene lootus Temas.

Kui keegi ütleb: „Mulle piisab sellest, et ma olen hea inimene – ma ei vaja Jeesust,“ siis kuidas sellele vastata?

Ülikoolipäevil küsis minult üks professor: „Will, kui hea pead sa olema, et taevasse pääseda?“ Pärast mõningast mõtlemist vastasin: „Sa ei pea olema hea, vaid sa pead lihtsalt andestama.“ See on tõsi. Ilmselt ma aga ei andnud talle ammendavat vastust, sest ta küsis uuesti: „Kui hea sa pead olema ...?“ Ta parandas mu vastust, öeldes: „Sa pead

Grahamite kolm põlvkonda: Will, Franklin ja Billy Graham.

Foto: erakogu

olema sama hea kui Jumal, et taevasse pääseda!“ Sain otsekohe aru, mida mu professor mõtles ja mõistsin, et tal oli täiesti õigus.

Kuna Jumal on täiuslik, püha ja õiglane, ei saa Tema ligiolus olla pattu. Sina ja mina seevastu oleme patused. Piibel ütleb: „Sest kõik on pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest“ (Rm 3:23).

Oma jõust ei suuda sa teha piisavalt häid tegusid, et oma hingest patu plekki eemaldada, aga just seepärast valmistab Jumal tee oma Poja Jeesuse kaudu. Ta tuli ja võttis meie patud – need patud, mis on meid Jumalast lahutanud – ning kandis need ristile lõpliku ohvrina. „Aga Jumal teeb nähtavaks oma armastuse meie vastu sellega, et Kristus suri meie eest, kui me alles patused olime.“ (Rm 5:8)

Seda tehes maksis Jeesus meie patud ja sillutas meile tee, et me leiaksime andestuse, lunastuse ja igavese pääste. Roomlastele 6:23 ütleb: „Sest patu palk on surm, aga Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issandas.“ Kristus annab meile oma täiuslikkuse oma õigsuse näol, kui me usume Temasse.

Mu sõber, sa ei saa kunagi olla piisavalt hea, aga Jumal teab seda ja on andnud pääste, tasuta. Pead lihtsalt pöörduma Tema poole meeleparanduses ja usus, alistudes Kristusele kui oma Päästjale ja Issandale. Kui pole seda veel teinud, siis palvetan, et tänane päev võiks olla sinu päästepäev.

Miks Teie arvates tunnevad tänapäeval nii paljud inimesed end tühjana või rahutuna, isegi kui neil näiliselt on kõik olemas?

Tuleb endale aru anda, et kui loota ainult selle maailma asjadele – haridusele, rahvuslikule identiteedile, ühiskondlikule staatusele või millelegi muule peale Kristuse –, siis kõik eelpool nimetatud panebki inimest tundma üksiku, rahutu ja lootusetuna.

Meis kõigis on Jumala-kujuline tühimik. Me püüame seda täita suhete, narkootikumide, seksi, raha või isegi heategevuse ja heade tegudega. Kuid ainult Jumal on vastus. Ainult Tema suudab täita selle tühjuse meie sees. Meid on loodud selleks, et meil oleks suhe oma Loojaga. Alles siis, kui oleme oma Meistri kätes, leiame oma tõelise eesmärgi.

Mida ütleksite kellelegi, kes tunneb end üksiku või lootusetuna?

Psalm 107:9 ütleb: „Ta kosutas janu- nevat hinge ja täitis nälgiva hinge heaga.“ Kui sa tunned end tühja, rahutu, üksiku, lootusetu ja murtuna, siis see on sinu hinge appihüüd Päästja poole. Paranda meelt ja anna end usus Jeesusele. Tema käed on avalid, valmis sind vastu võtma ja „täitma su nälgivat hinge“.

Miks otsustasite tulla Eestisse 2025. aasta oktoobris? Millist sõnumit soovite just praegu Eesti rahvale kuulutada?

Ma tulen Eestisse kohalike koguduste kutsel. Nad on teinud koostööd, olnud ühtsed palves, et kuulutada evangeeliumi selles kaunis riigis. Mõned teie lugejatest teavad ehk, et minu vanaisa Billy Graham jutlustas Tallinnas 1984. aasta septembris, kui ta külastas Nõukogude Liitu. Minu isa Franklin Graham tuli tagasi 2009. aastal ja mulle on kohalikud kristlikud juhid öelnud, et selle külastuse mõju tunnevad paljud tänaseni. Olen tohutult õnnistatud, et saan käia oma vanaisa ja isa jälgedes – erinevate uskkondade kutsel – ja kuulutada päästesõnumit Jeesusest Kristusest uuele põlvkonnale Eestis. Mind julgustab sügavalt see ühtsus, mida Eestis koguduste vahel näen!

Kas festivalil “Lootuse Aeg” võib osaleda nii ateist, agnostik kui ka New Age'i, budismi, hinduismi vms järgija?

Olen tänulik, et sa selle küsimuse esitasid. Vastus on jah, kindlasti – kõik on kutsutud ja oodatud. Sõltumata sinu taustast, usust või olukorrast tahan, et igaüks tuleks ja kuulaks seda igavikulise tähtsusega sõnumit.

Festival on tasuta, peresõbralik ja avatud kõigile. Saame nautida suurepärase muusikat hinnatud bändide esituses ning kuulata seda, mida Piibel kõneleb elu ja igaviku kohta. Kutsu oma sõbrad ja pere kaasa ning tule 18. ja 19. oktoobril 2025. a Tondiraba Areenile nautima imelist nädalavahetust!

LOOTUSE AEG

THE AFTERS

AARON SHUST

16 | Head Uudised

ELAV MUUSIKA JA LOOTUSE SÕNUM

WWW.LOOTUSEAEG.COM

TONDIRABA JÄÄHALL

18.–19. oktoober Tallinn

BILLY GRAHAM
Evangelistic Association
Always Good News.

© 2025 BGEA